

Români în Andalucía

Publicație pentru românii din Andalucía și întreaga Spanie. Apare lunar. Anul III, Nr. 21, Iunie 2023

Festivalul Zilei Românilor de Pretutindeni „Aici-Acolo”, organizat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni - Ediția a VI -a

”Ziua Românilor de Pretutindeni nu a fost doar un moment de sărbătoare și o plăcută revedere cu românii din afara granițelor. A fost un bun și un oportun prilej să ascultăm din nou. Iar ceea ce ne-au spus românii am cuprins într-o rezoluție pe care am trimis-o tuturor miniștrilor, membrilor Parlamentului și altor instituții ale statului român care au datoria de a fi aproape de ei. Efortul de a sprijini comunitățile din afara granițelor trebuie să fie unul comun, instituțional, transpartinic. Vorbim de sprijinirea educației în limba română, de asistență pentru...

Gheorghe Cârciu, secretar de stat DRP, pag. 12-13.

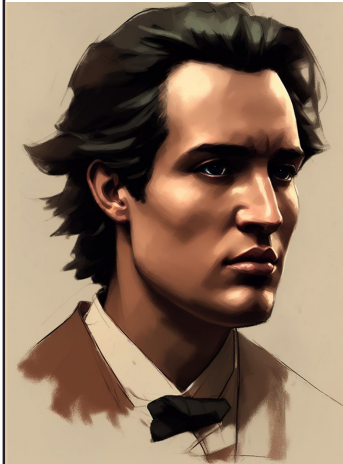
Maria Tănase, Măiastra Doamnă a folclorului Românesc la Viena

La 22 iunie 2023 se împlinesc șase decenii de când a plecat spre înaltul cerului inegalabila artistă, geniala interpretă a folclorului românesc, Maria Tănase.

Vreau să istorisesc patru momente legate de această uriașă personalitate, care m-au impresionat profund. **Dan Dulciu, pag. 7-8**

15 iunie 2023 - 134 ani de la trecerea în eternitate a lui Mihai Eminescu - „Omul deplin al culturii române”

„Tot ce s-a creat până acum în România poartă stigmatul fragmentarului. Afară de Eminescu, totul e aproximativ. Nici unul nu ne-am lăudat cu el. Căci nu l-am declarat, cu toții, o excepție inexplicabilă printre noi? Ce a căutat pe aici acel pe care și Budha ar putea fi gelos? Fără Eminescu, am fi știut că nu putem fi decât esențial mediocri,

că nu este ieșire din noi înșine, și ne-am fi adaptat perfect condiției noastre minore. Suntem prea obligați față de geniul lui și față de turburarea ce ne-a vărsat-o în suflet”, Emil Cioran.

Foto: Aurel Manea

Escribir es respirar cuando la espesura del aire se vuelve alquitrán.

Mariana Feride Moisoiu

El libro “Entre sal y olvido” (Un espejo llamado Gruenden), ha sido el único libro radiado en totalidad de Radio 21, interpretado por el poeta José Fernando Cornejo.

El gran escritor Francisco García Marquina (a quién le une con la poeta una gran amistad), dice:

”Feride, desde que amanece, es un ser que vive en estado de palabra. No es una mujer que habla sino la misma expresividad que nace y da crédito a una figura de mujer”. **pag.3**

Ionuț Țene

pag. 2

Spre un Minister pentru Românii de Pretutindeni

Consider că a venit vremea ca România să ducă o politică de stat coerentă și puternică de păstrare a identității culturale naționale a românilor din Diaspora. Nu se poate lăsa doar pe seama BOR, ONG-uri și ICR prezervarea identității culturale și spirituale a românilor din Diaspora.

De aceea, cred că e timpul ca Departamentul Românilor de Pretutindeni, care a avut un real succes de susținere a românilor din Diaspora să devină, după model francez, un Minister pentru Românii de Pretutindeni, cu un buget generos și o logistică substanțială de a susține păstrarea și dezvoltarea identității cultural-spirituale și economice a românilor din Diaspora. O strategie coerentă a viitorului Minister pentru Românii de Pretutindeni ar putea crea bazele unei coeziuni reale a Diasporei românești după modelul francez al

editorial

Spre un Minister pentru Românii de Pretutindeni

Succesul deosebit de care s-a bucurat la București, în perioada 25 - 28 mai 2023, cea de-a VI-a ediție a Festivalului Zilei Românilor de Pretutindeni „Aici-Acolo”, organizat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (DRP), în parteneriat cu Uniunea Artiștilor Plastici din România (UAP), sub patronajul președintelui României, ne face să ne gândim serios la îmbunătățirea paradigmei Diasporei române.

La manifestările care au durat patru zile au participat peste 400 de români veniți din 34 de țări, din Canada, Spania până în Malaezia și din Islanda până în Iordania, precum și din țările învecinate, alături de reprezentanți ai instituțiilor publice din România, ai clerului, societății civile, mediului academic și mass-media. Tot mai mult, reprezentanții de seamă ai Diasporei românești se integrează în circuitul administrativ-cultural al statului român, aducând plus-valoare României. A venit vremea ca Departamentul pentru Românii de Pretutindeni să devină din punct de vedere legislativ și administrativ ceea ce este de mulți ani, adică un Minister pentru Românii de Pretutindeni în cadrul Guvernului României. Din martie 2005, Ministerul Afacerilor Externe a preluat activitatea și fondurile DRP și a elaborat și aplicat politica statului român în domeniul relațiilor cu comunitățile românești din afara granițelor prin Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni (DRRP). Începând cu data de 29 decembrie 2009, conform OUG nr.115/2009 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni s-a înființat ca structură cu personalitate juridică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului, în coordonarea primului-ministru.

Diaspora română a ajuns demografic, conform unor statistici și declarații ale unor membrii ai Guvernului român, la circa 8 milioane de români care trăiesc în Europa occidentală și America de Nord. Deja asistăm la o Diaspora românească aflată la a doua sau chiar la a treia generație de români născuți în țările de adopție. Românii din Spania și Italia deja au ajuns la negocieri cu guvernele de la Madrid și Roma pentru recunoașterea statutului de minoritate, cu beneficiile legislative de păstrare a identității românești

prin școli de stat, agenții culturale și media în limba română.

Consider că a venit vremea ca România să ducă o politică de stat coerentă și puternică de păstrare a identității culturale naționale a românilor din Diaspora. Nu se poate lăsa doar pe seama BOR, ONG-uri și ICR prezervarea identității culturale și spirituale a românilor din Diaspora.

De aceea, cred că e timpul ca Departamentul Românilor de Pretutindeni, care a avut un real succes de susținere a românilor din Diaspora să devină, după model francez, un Minister pentru Românii de Pretutindeni, cu un buget generos și o logistică substanțială de a susține păstrarea și dezvoltarea identității culturale-spirituale și economice a românilor din Diaspora. O strategie coerentă a viitorului Minister pentru Românii de Pretutindeni ar putea crea bazele unei coeziuni reale a Diasporei românești după modelul francez al *”departamentului de peste mări”*.

Un minister ar avea bugetul necesar și structura funcționarească suficientă de a susține Diaspora română ca parte a corpusului național cultural-spiritual și pedagogic românesc. Prin Ministerul pentru Românii de Pretutindeni, Diaspora românească ar avea create premisele păstrării cu adevărat a identității românești prin școli, fundații, biserici, evenimente finanțate substanțial de statul român. Astfel, Diaspora română ar fi susținută puternic de statul român

și ar reprezenta o continuitate identitară cultural-spirituală și pedagogică a poporului român dincolo de granițele statului România. Doar prin Ministerul pentru Românii de Pretutindeni s-ar menține Diaspora română ca un corpus identitar național al statului român cu beneficii reale în relațiile multilaterale cu statele care dețin aceste puternice comunități românești, care-și păstrază și cultivă cu mândrie identitatea cultural-spirituală și pedagogică românească.

Ionuț ȚENE

Frați de grai, frați de trai

Români în Andalucia

Publicație pentru românii din Andalucia și întreaga Spanie. Apare lunar.

Editor: Asociación Socio-Cultural Romanati
Redacția: Centro Cultural La Tierra Tracia
Calle Geranio 28, El Ejido, Almeria 04700, Spania
Email: asociacionromanati@gmail.com
www.romaniinandalucia.com;
facebook.com/romaniinandalucia
Tel/WhatsApp: +34 641 847 842

Redactor Șef: Mircea G. Florescu
Redactor Șef Adjunct: Cristian Ghica
Redactori: Andra Fornea, Maria Mazilu, Loredana Dragă, Titi Sultan, Laura Cătălina Dragomir, Sorin Bălășcău
Colaboratori: Camelia Potârniche, Șerban Cionoff, Ionuț Țene, Valeru Ciurea, Nicolae Coande, Cristian Segărceanu, Andreea Constantinescu, Tanța Tănăsescu, Gelu Sabău
Machetare grafică: Dorina Florescu

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

Acest proiect este realizat cu sprijinul
Secretariatului General al Guvernului
Departamentul pentru Românii de Pretutindeni.

Publicație apărută cu susținerea
Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

 Unión Nacional de Escritores de España

Mariana Feride Moisoiu, ciudadana del mundo, cosmos dentro del gran cosmos, escritora, poeta y pintora española de origen rumano. Ha trabajado en la televisión, radio y enseñanza, despegando una enorme actividad cultural: recitales, artículos, conferencias, colaboraciones, slams poéticos (Francisco Caro).

Es delegada de la Unión Nacional de Escritores de España desde 2016.

Muchos años ha sido la Presidenta y Vicepresidenta de *“Las Palabras Escondidas”*, también fue la creadora del Concurso de Pintura *“Pinta tu Pueblo, Pinta la Vida”* dentro de esta asociación cultural. Parte activa del *“Movimiento Pro Derechos Humanos”* (conferencias en la Facultad de Derecho de Valencia), Presidente del jurado en concursos literarios, de pintura y fotografía. Participa en encuentros literarios del país y de la capital como poeta y como Promotor Cultural.

Organiza y coordina eventos literarios y presentaciones de libros, presenciales y también por vía telemática, prologa algún libro.

Premiada con el *“Escudo de Oro”* por la Unión Nacional de Escritores de España, por su extraordinaria trayectoria literaria y por el gran trabajo en el mundo cultural y también para esta institución.

Creadora de proyectos literarios como *“Ellas dos ríos que unen Argentina y España”* (en colaboración con la poeta argentina Eugenia Páez), proyecto acogido de Radio Universidad de Argentina.

Mega proyecto *“Este verano sin ríos”* registrado en la colección personal *“Omega M”*, en pleno desarrollo y ortos. Invitada y colaboradora en radio Cope en programas culturales, Radio Universidad de Santiago de Estero, Argentina, Radio A20, *“Sembrando Palabras”* con Mónica Pruzzo, Argentina.

Forma parte del grupo de teatro de la Radio 21 *“Teatro en la onda”* dirigido por Alberto Hernández.

Colaboradora permanente en la Radio 21 Sierra Oeste en el programa *“Poesía en la onda”* dirigida por Pilar Arias, invitada en el programa *“Castillos en el aire”* dirigido por Javier Fernández Jiménez, invitada en *“Todo es poesía”*, Radio Catodia dirigido por el poeta David Foronda y Vega.

Escribir es respirar cuando la espesura del aire se vuelve alquitrán.

Mariana Feride Moisoiu

Participa en proyectos comunitarios con Espacio Cultural, Programa *“Llama Lee”* biblioter pia, dirigido a las personas ingresada y otras manifestaciones humanitarias relacionadas con la cultura y voluntariado. Miembro de Verbo Azul, Aseapo, Rascam n, Ateneo Blasco Ibáñez. Escribió quince libros, gan  premios de poesía en Móstoles, Madrid, Guadalajara, Valencia, Granada, Albacete, etc.

Parte de su obra literaria está publicada en revistas y antologías de poesía como *“Maldita Musa”*, *“Aschel digital”*, *“Versos para enamorar”*, *“Algo que Decir”*, *“Grito de Mujer”*, *“Cuarenta Escritores de España”* (2016, 2017, 2018, 2019), *“Hoja Azul en Blanco”* y otras publicaciones. .

Participa constantemente en recitales literarios Las Palabras Escondidas, La Flor de Cristal, Grupo de Lectura Carmen Conde (Viallba), Libros de Mississippi, Verbo Azul, Aseapo, Rascam n, Festivales culturales (Toledo, Madrid; Soria, Valencia, Benicassim) y contesta a las invitaciones de los grupos de lectura de Madrid y alrededores.

La editorial *“Juglar”* le publicó *“Obsequium”*, un libro que despert  el interés de la crítica de especialidad y recientemente la prestigiosa editorial *“Nazari”* publicó otro libro suyo *“El oído del viento”*, muy apreciado en el mundo literario. Muy pronto la editorial Nuevos Ekkos publicará en la colección “La palabra Inquieta”, una antología poética, con poemas elegidos de Mariana Feride, titulada *Odissea sin Nombre* (Perfume Blanco).

El libro *“Entre sal y olvido”* (Un espejo llamado Gruenden), ha sido el único libro radiado en totalidad de Radio 21, interpretado por el poeta José Fernando Cornejo.

El gran escritor Francisco García Marquina(a qu n le une con la poeta una gran amistad), dice:

“Feride, desde que amanece, es un ser que vive en estado de palabra. No es una mujer que habla sino la misma expresividad que nace y da crédito a una figura de mujer”

Vive cada día la alegría de tener muchos amigos, quererlos y disfrutar con ellos en el bello mundo de la creación.

Estas mordiendo carne y alma

Estas mordiendo carne y alma a la vez mientras mi risa juega inocente entre tus labios.

Las piernas se me cierran, mi respiración se pierde en tu garganta.

Nuestra arca est  preparada y yo vi a la muerte, vi a la muerte desesperada y vi a la muerte impotente e incapaz de entender

hasta dónde t , hasta dónde yo, mirando nuestras extremidades inseparables.

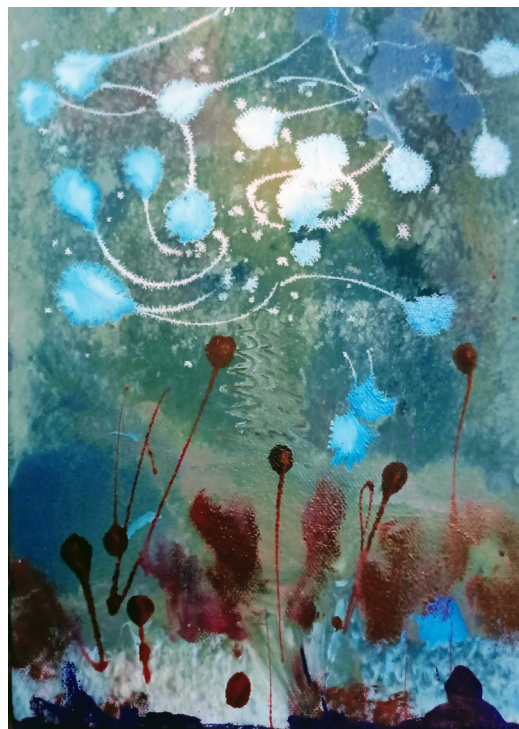
Me dijiste, aqu  y all , siempre juntos y me di cuenta de repente que mientras estamos fundidos en el amor,

ella, la muerte, no podr  cumplir su nombre.

SALCIE ADORMITA

Eu sunt talpa care  i susține misterul  i aerul care  i m ng ie u or g ndurile.

Un există nimic mai mult  i nici mai puțin intre noi,

intre coaja copacului  i frunza rebelă.

Eu  i sărut poalele in fiecare dimineață, tu imi săruți fruntea,  i iubirea invață să zboare intre pajiște  i pajiște, intre g nd  i g nd, ca  i botezul tău care incepe cu acea bucată de inimă, salcie adormită, ce ai lăsat in pieptul meu.

Pl ng lacrimi de liliac inflorit pe zbor de r ndunele, pe cer de Dunăre involburată,  i mă trezesc, ur tcurbat  i schimonosit in visele tale, zb t ndu-mă ca să-mi incap speranțele  i astept rile, in inima ta de t n r  mireasă, abandonată in fața altarului din Cosmosul ce suntem.

Românie, ț r n  din t r na strămoșească, str ngeți visurile in poala veșniciei, strigale  i umple Universul cu ele, ca să ne fie bine, să ne ins n toșești.

Aminteșteți că suntem, chiar dacă frunza vieții părăsește copacul,

chiar dacă săruturile zboară, noi o să fim aici intotdeauna,

salcie adormită, indoliați  i fără sărbători.

Jurnal de călătorie. La nouă ani distanță ...

Malaezia, Kuala Lumpur, ianuarie 2023

Printre ele și durerea despărțirii de locurile care mă primiseră ca niște brațe în călătoria mea. Am simțit-o ca o dezrădăcinare, dar atunci nu mi s-a exageat. După revenirea în țară, o perioadă am trăit doar cu gândul la a mă întoarce, ca și cum fericirea sau însăși existența mea ar fi fost condiționată de asta.

Funcționam doar în extreme, plus sau minus, alb sau negru. Așa am trăit, de fapt, până în urmă cu ceva ani. Trăiri, sentimente, percepții, oameni, nimic nu avea nuanțe.

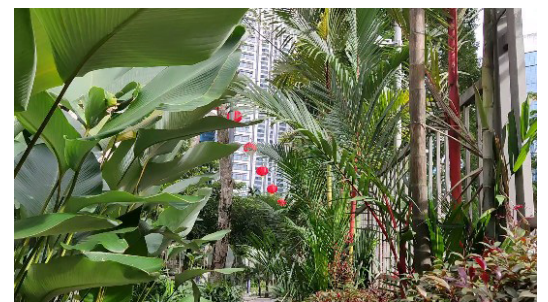
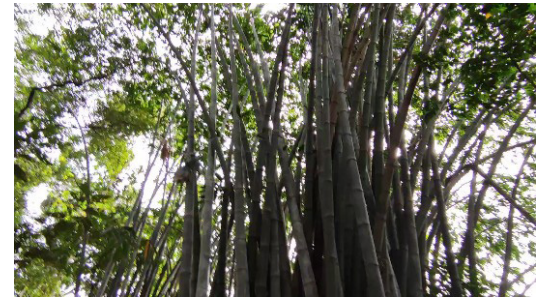
Privind pe fereastră la ploaia care nu mă lasă să ies la plimbare, mi-am amintit că plecatul cu durere intensă, din locuri dragi, a fost constant în viața mea. A fost, de fapt, sentimentul care a însoțit fiecare plecare de la Bușteni, primul și singurul meu "acasă" constant, apoi primele concedii în țară. Aceeași senzație de smulgere ...

Până azi nici nu m-am gândit la lucrurile astea! Am avut nevoie de timp, alte experiențe și de Kuala Lumpur să-mi fie oglindă. Adevărul e că în viață avem nevoie ca oameni și locuri să ne oglindească, doar că atunci când se întâmplă nu prea avem timp să ne vedem și observăm!

Astăzi, când am auzit cântecul păsării, am simțit pentru prima dată, că, în sfârșit, pot pleca de oriunde, fără durere. Pot pleca pentru că am învățat să privesc în perspectivă și cu speranță, că viața e plină de nuanțe și că orice trăiesc, rămâne și iau cu mine; deci și locurile prin care trec, cu experiențele și oamenii lor. În timp toate se transformă, devin sunete, arome, senzații de care se agață amintiri.

În cele paisprezece ore petrecute ieri în avion, am văzut și o variantă a filmului "David Copperfield" (după romanul lui Dickens, nu despre viața magicianului). Pelicula prezintă viața și evoluția scriitorului de la copilăria amărâtă și plină de mizerie, la succesul de la maturitate, ca scriitor. În final, este o secvență în care adultul David, aflat în biroul său îl vede pe copilul David. Era exact așa cum fusese mic: murdar, amărât ... Se duce la el și îi spune zâmbind și cu blândețe:

- Să nu-ți fie frică, vei fi bine, ai să poți să treci peste toate!

Durerea ca sentiment coplesitor, resimțită fizic și constant la plecarea dintr-un loc, are legătura cu niște timpuri foarte crude ale existenței, inaccesibile memoriei conștiente. Trăim experiențe de când ne naștem, dar pe unele le uităm, în special pe cele din primii ani. Însă, ele nu dispar în neant. Ce nu ne mai amintim concret, rămâne în memoria afectivă. Le repetăm peste ani sau ne revin în diverse forme, și reprezentări, de multe ori de neînțeles, așa că ne etichetăm drept ciudați. Dar tot ce e în noi are legătură și vine dintr-un ceva pe care l-am trăit, și care, chiar dacă nu știm, ne este cunoscut.

Dacă acum simt că pot pleca fără durere, înseamnă că ceva, în interior, s-a vindecat, golul s-a umplut. Pentru a continua să existe, bucuria nu mai depinde de lumea din afară. Experiența aparține sinelui, rămâne și se transformă.

Uneori, durerea pare singura certitudine care ne ajută în a păstra oameni și experiențe aproape! Nimic mai fals! Unica certitudine pe care o putem avea este a propriei deveniri, în care ne vindecăm și ajutăm să creștem.

Text și fotografii: Maria Mazilu

Abia ce făcusem ochi de dimineață, când am auzit imamul strigând credincioșii la rugăciune. Imediat i-a urmat cântatul unei păsări, hornbill, este ca un strigăt, nicidecum un ciripit. Deși e o metropolă, pâlcurile de vegetație abundentă, pline de viață, te ancorează în realitate: ești într-o țară exotice.

Sunetul familiar m-a aruncat ca o praștie în timp, în urmă cu nouă ani. Atunci am trăit pentru prima dată experiența junglei, în pădurea tropicală din Borneo, Malaezia. Cred că explicațiile ghidului despre această pasăre, cum că își alege perechea pentru toată viața, au făcut ca strigătul ei să-mi rămână în memoria auditivă.

La vremea respectivă, plecasem în Asia ca "să ies puțin din viața mea". După 13 ani la cârma propriului business, ridicat prin propriile puteri, de la zero, în domeniul juridic - lichidări societăți comerciale, eram mai dezorientată și speriată ca niciodată. În pofida satisfacțiilor profesionale și materiale, ceea ce făceam nu mai îmi plăcea și nici nu vedeam vreo direcție în care aș putea să mă îndrept. Biroul devenise o galeră la care trebuia să trag, pentru că Punctele de suspensie se pot umple cu diverse motive, reale, pe care le găsim toți în momente de cumpănă ca să nu ne înfruntăm fricile și să trecem la acțiune. În plus, ieșisem șifonată tare dintr-o experiență romantică. Simțeam instinctiv că avea să mă scuture și să determine o schimbare în mie, dar nu îmi dădeam seama cum. Așa că ... am pus degetul pe hartă. În căutarea unei lumi cu soare și diferită de cea cunoscută, care să mă scotă din rutină.

Experiența călătoriei a avut un rezultat neașteptat. Aveam să înțeleg mult mai târziu că, fără să știu, plecasem în căutarea lui. Voiam să ajung la mine. Pe vremea aceea, autenticul din mine era miezul unui ghem de temeri, amărăciuni și convingeri nerealiste.

În terapia personală și la școala de psihanaliză am aflat despre cât de important este să ne recunoaștem și respectăm sinele autentic. El e legătura directă cu fericirea.

Azi dimineață, cântatul păsării, m-a reîntors la vremea călătoriei, a făcut vii senzații și trăiri.

CLUJ NAPOCA

la Capital de Transilvania

A. CALDER N de JESÚS: Crítico y Analista Cultural

Esta ciudad se encuentra situada al Noroeste de Rumania en el valle Somesul Mic siendo la Capital de Transilvania, la segunda Ciudad de Importancia de este País

Ciudad que no tiene complejo alguno cuando se manifiesta de cara al exterior, al llevar implícito un acumulado historial que la hace ser admirada, con la añadidura de estar emplazada en un presente que cuenta valiosísimas gentes que son su garantía de futuro.

La consideración de ciudades importantes en Rumanía, consiste en el haber tenido tras de sí un pasado glorioso como es el caso de esta ciudad, cuyas referencias están ligadas a la formal consideración de ser una de las más importantes ciudades de este nación.

Sus orígenes se remontan a la aparición tras los Dacios de los Romanos en los tiempos del Emperador Trajano, nacido en la Península Ibérica, ciudad que, junto a Augsburgo (Alemania), tiene mucho en común con Cluj Napoca en el contexto Románico. Fue tal la influencia histórica que si levantas una piedra, es muy probable que te encuentres con restos romanos, acreditando todo lo cual la serie de monumentos que hacen recordar esa época, entre ellos, uno de los que más llama la atención es el de loba amamantando a los hermanos Rómulo y Remo, fundadores de la ciudad de Roma, el estatuto de municipal de colonial Romana fue concedido por el Emperador Adriano.

Tras de los cuales llegaron otras civilizaciones que hicieron de esta ciudad base importante para todas sus pretensiones, que no eran otras, dada a su situación privilegiada geográficamente, el hacerse con el control de la región de Transilvania, considerada esta desde siempre como una de las partes más importantes de Rumania, el carácter de ciudad partió de la época medieval y fue fundada por el Rey Esteban I de Hungría, haciéndola Ciudad sede del distrito Kolozs.

En la actualidad existe todavía una fuerte influencia húngara y sajona, sobre todo en la fisonomía arquitectónica de muchos de sus edificios, entre ellos el Museo Nacional y la propia Iglesia Católica que, posiblemente, sea la mayor de estas característica que exista en este país, fundada en el Siglo XIV, pero durante el periodo de la reforma fue saqueada y destruida la mayoría de sus obras de arte.

Ahora todo esto forma parte de su historia ya que, con muchos esfuerzos, Cluj-Napoca como las ciudades y pueblos de Transilvania, se van convirtiendo con el tiempo en una Región muy próspera en todos los ámbitos sociales, al estar considerada como una de las más importantes, contando con unos componentes sociales que est n haciendo posible su pleno desarrollo.

Cluj Napoca se ha caracterizado por ser una Ciudad Multicultural, sus Teatros, Plazas,

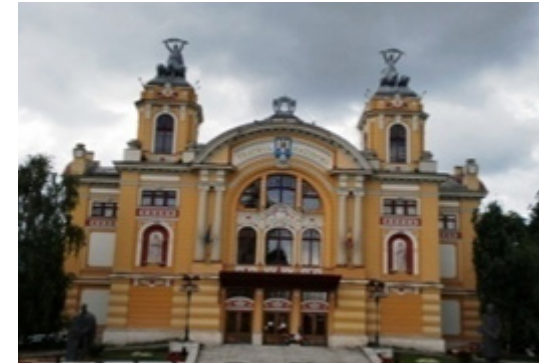
Calles y Jardines a belga cantidad de estatuas que recuerda todo esto., entre las que se encuentra el reconocimientos a sus grandes protagonista de su historia, como Auran Lancu, Mihail Vitaazul, Mateus Corviri.

Siendo considerada unos de los Centro de poder de decisión, por la representación, Económico, Académico y Cultural más importante de Rumania, albergado grande Empresas, Nacionales e Internacionales, entre las que se encuentra la Banca de Transilvania y aquellas Multinacionales derivadas del sector de Automoción.

Sus Universidad Babes-Bolyai est n consideradas como de las más modernas de la nación rumana, al disponer de unos magníficos centros universitarios, tanto en el campo privado como público, que les hacen estar en algunas cuestiones en la vanguardia de las Universidades de Europa, sobre todo en lo que se refiere en la preparación tecnológica de la ciencia e información, así como en las artes y diseño de vanguardia, cuyo desarrollo de enseñanza en esta materia he tenido la oportunidad de comprobar, estando seguro que en nada tiene que envidiar a otras universidades del mundo.

Prueba de ello es que son muchos los universitarios de diversas partes del mundo los que eligen esta ciudad para desarrollar su vida académica al considerar la opción un privilegio con garantías de futuro, en ello tal vez influya que en estas región disponga de una enseñanza ling stica de carácter universal, pues son varios los idiomas como base educativa y la generalizada afabilidad de sus habitantes.

El Museo Nacional de Arte de esta

Ciudad cumple sobradamente con esos compromisos, aparte de estar situado en uno de los Edificios más emblemáticos y bellos de Transilvania, llamado Barffy en honor a sus promotores, una de las familias más poderosas de aquellos momentos, su colección de Arte no tiene sin igual ni que envidiar a otros museos de otras ciudades de este país, al contar con una nutrida representación de los mejores artistas que ha dado Rumanía entre los que se encuentran Stefan Lucian, Nicolae Tonizta, Nicolae Grigorescu, Theodor Pallady y, y como no, Ion Andreescu, pintor que da nombre a la Universidad de Arte de esta ciudad, disponiendo de un fondo Artístico con mucha solera y buenísima consideración, al estar en posesión de piezas de un valor artístico incalculable.

Lo hecho en esta ciudad tiene mucho sentido, pues es una de las mejores formas que tienen los artistas rumanos para darse a conocer en el mercado de las artes, dándose en este sentido la voluntad institucional para que proyectos como estos puedan ser apoyados, cumpliéndose con la doble vertiente de atender la simple demanda cultural de los ciudadanos.

Una vez logradas realidades de esta importancia y según mis fuentes fidedignas de información, existe un proyecto muy ambicioso que, de llevarse a cabo, cambiaría toda la faz expositiva, no sólo de esta ciudad sino de toda Rumania, ya que este es de un diseño de carácter totalmente revolucionario que rompería con todos los esquemas de exposición del arte de que este país dispone, en clara simbiosis con lo que represente la vida cultural y artística de una ciudad moderna como ésta, muy pendiente en su inteligente mirar a todo lo artísticamente bueno que transcurre y se desarrolla en el mundo.

No quisiera dejar en el olvido lo que representan otros aspectos de la cultura de esta ciudad, como son su escritores, posiblemente cuente con uno de los nombres más significativos que este país ha tenido en el siglo XX y que gran parte de su vida la ha pasado en esta ciudad, su nombre es el de Lucian Braga, dramaturgo, poeta y filósofo, en torno a cuya figura se han creado distintas asociaciones culturales y entidades públicas fuera y dentro de Rumania, con el fin de mantener viva su memoria por todo lo

que representa para la cultura de este País.

Los espacios monumentales y arquitectónicos y sobre todos los de ocios y recreativos del que esta ciudad dispone para satisfacción de todos aquellos que en ella viven o que la visitan, son de una calidad muy buena. Los principales puntos de referencias los podremos encontrar en los actos que se llevan a cabo a través de los festivales musicales, teatrales y cinematográficos, todos ellos evidencian la capacidad organizativa y de interés que demuestra esta ciudad en torno a la cultura. Con lo expuesto aquí, tal vez logremos tener una idea de lo maravillosa y grande que es esta ciudad, suficiente como para no poder pasar inadvertida para todos los amantes de la historia de la cultura y el arte.

Artículo escrito en consideraciones aquellas personas que he convivido en Cluj-Napoca, como Elena Abrudan, Flavius Lucacel, Mariana Borja, Ionut Tene y Daniel Silvane y otros tantos que pretende con sus conocimientos conserva viva la historia de esta Ciudad.

PLATFORMĂ CULTURALĂ
A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI
www.culturo.ro

La 22 iunie 2023 se împlinesc șase decenii de când a plecat spre înaltul cerului inegalabila artistă, geniala interpretă a folclorului românesc, Maria Tănase.

Vreau să istorisesc patru momente legate de această uriașă personalitate, care m-au impresionat profund.

Primul dintre acestea s-a petrecut pe când aveam 10 ani. Îmi aduc aminte, de parcă ar fi fost ieri. Mă aflu în București, împreună cu mama, la cumpărături, pregătindu-mă să plec într-o tabără școlară. Știu precis că era ziua de marți, 25 iunie 1963. Evident, reperatele oricărui cumpărător se numeau Strada Lipsani, cu

Maria Tănase, Măiastra Doamnă a folclorului Românesc. La Viena, pe urmele pașilor mării artiste

mulțimea de prăvălii - ticsite cu de toate pentru toți - dar și mai impozantele magazine „Victoria” sau „La Vulturul de Mare, cu peștele în gheare”. Pe atunci, încă nu apăruseră modernele clădiri, cunoscute sub denumirea „Cocorul” sau „Unirea”. Oare, cine își mai aduce aminte de „1001 de articole” sau de „Hala Unirii” ?

Tocmai ieșisem de pe Lipsani când, pe Bulevardul cunoscut sub numele de „Magistrala Nord-Sud”, un puhoi nesfârșit de oameni curgea neconținut dinspre Piața Universității spre Piața Unirii și mai departe spre Șincai și Șerban Vodă, ocupând Magistrala, până la refuz, pe mulți kilometri. Circulația era complet oprită. Aflați ca niște ciucuri vii la balcoane, curioși, admiratori, oricum oameni îndurerăți, aruncau cu flori. Un șuvoi infinit însoțea cortegiul funerar al celei care a fost Maria Tănase - singura artistă căreia i s-au făcut funeralii naționale și a cărei zi a înmormântării a fost declarată zi de doliu național.

M-am speriat, nu mai văzusem niciodată atâta mulțime pe străzi, un vuiet fremătător, dar mai ales oameni care plângeau, care pășeau spășiți în acest torent vulcanic viu.

Fiind copil, aflasem de la radio de această mare artistă, dar nu prea știam ce reprezenta Maria Tănase pentru acest popor, care o iubea, care o adora.

După circa o jumătate de oră s-a reluat circulația, oamenii nu mai erau la balcoane, dar eu am păstrat vie în memorie această uriașă,

nemaivăzută de mine manifestație.

Al doilea moment este legat de o altă amintire privind pe aceea care a fost Maria Tănase. În perioada 1968-1972 am învățat la Liceul „Gh. Șincai”. Pe atunci nu începuse sistematizarea zonei. Încă se mai păstra vechiul cartier - numit Cărămidari - acolo unde se născuse și copilărise Maria Tănase.

Străzi patriarhale, cu grădini, copaci și case vechi se puteau încă vedea, începând de la vechiul Abator, până la Podul Le Maître. Pe una dintre acestea, numită „Livada cu duzi” treceam adesea. Într-o zi, un coleg de clasă, locuind în acel cartier, îmi spune cu mândrie: vezi casa aceasta bătrânească ? Aici s-a născut Maria Tănase. Eu întreb uimit: mai locuiește cineva aici? Iar acesta îmi răspunde: da, sora mai mare a Mariei Tănase are grijă de locuința părintească. Locuința s-a păstrat cam până prin 1975-1976, când întregul cartier a fost demolat.

Din fericire, există până în zilele noastre ultima locuință a artistei, aflată pe Strada Popa Nan, la nr. 32. În drum spre Universitate, treceam zilnic pe strada aceasta, pe care bucureștenii, și nu numai, o cunosc ascultând un cunoscut șlagăr de muzică folk. Fie că mă aflu în troleibuzele 70 sau 92, ori autobuzul 140, de fiecare dată admiram un imobil elegant, o vilă în stil mediteraneean, cu ferestre venețiene, cu grilaje de fier forjat, acoperită cu iederă,

Sala Ehrbar

Hotel Arhiducele Rainer, locul unde a cântat Maria Tănase

la parterul căreia a locuit mulți ani Maria Tănase (apartamentul acesteia era format din sufragerie, scară interioară și alte 4 sau 5 camere).

Al treilea moment în care mi-am reamintit de personalitatea copleșitoare a mării artiste, asemuite prin anii 60, oarecum, cu Edith Piaf, a fost prilejuit de cei 7 ani petrecuți la Casa Capșa. Am aflat că Maria Tănase era una dintre celebritățile ce adorau să își petreacă clipe de binemeritată destindere în saloanele acestui faimos local, frecventat de artiști, de scriitori, de ziariști, de lumea bună a acelor timpuri. La început, chiar a cântat aici dar, ulterior, devenise o prezență obișnuită a acestei nemuritoare Case Capșa.

În sfârșit, locuind la Viena, aveam să caut urmele Mariei Tănase, după 60 de ani de la prima întâlnire tulburătoare, pe care am evocat-o la începutul acestui articol.

Citind biografia Mariei Tănase, am reținut că aceasta a petrecut o vreme scurtă la Viena. Era în plină ascensiune când, o actriță tânără, pe nume Aurora Șotropa, căsătorită cu W. Starckmann, inginerul de sunet al Casei de Discuri engleze „Columbia” – reprezentanța din Viena, reușește să își convingă soțul să vină la București, să realizeze câteva imprimări pe discuri de ceară, cu vocea de aur a Mariei Tănase. Acestea sunt primele 6 discuri imprimate de celebra casă londoneză, în anul 1936.

În toamna aceluiași an, tânăra ce începuse să guste din gloria celebrității la București este chemată la Viena, unde înregistrează în studiourile companiei „Columbia” câteva piese din vastul său repertoriu, dirijor fiind Heinz Sandauer. Acesta a studiat la Academia

de Muzică și Arte ale Spectacolului din Viena, lucrând inițial pentru Radio Verkehrs AG (RAVAG), primul post de radio austriac.

În 1937 a fost promovat dirijor al Orchestrei Radio din Viena. Acompaniedă de orchestra acestuia, Maria imprimă pentru filiala „Columbia” de la Viena câteva bucăți din folclorul românesc: „Nu vine mândru, nu vine”, „Spală, maico, hainele”, „Neghinuță neagră”, „la uite-o zău!” ș.a.

În iulie 1931, Columbia Graphophone Company Ltd. Londra a deschis filiale la București (magazin de prezentare), la Budapesta, Praga și Viena, unde și-a înființat propriul studio permanent. Aceasta a funcționat la adresa Mühlgasse 28/30, în Palais Ehrbar -pe atunci aici fiind sediul firmei de producție de pian Friedrich Ehrbar.

Superbul palat are o sală de concerte, cunoscută și sub numele de **Sala Ehrbar**, după numele proprietarului casei, construită pe la 1877.

În acel timp, era singura sală de spectacole muzicale din Viena, dedicată exclusiv concertelor, alături de Großer Musikvereinsaal și Bösendorfersaal, care a fost demolată în 1913.

Pe scena de aici au fost pășit, în decursul timpului, mari artiști și muzicieni, precum **Johannes Brahms, Anton Rubinstein, Pietro Mascagni, Arnold Schönberg, Anton Bruckner, Gustav Mahler și.....Maria Tănase.**

Abia în anul 1937, deci după ce Maria Tănase a efectuat înregistrările în această sală, întreaga clădire a fost restaurată, iar sala a recăpătat, pentru puțină vreme, destinația inițială.

În prezent, în **Palais Ehrbar** funcționează Conservatorul Prayner (acesta a fost directorul muzical care a redat strălucire ansamblului

menționat, după terminarea războiului, în anul 1946).

Am fost invitat deunăzi la recitalul de absolvire al unor studenți de conservator, admirând și sala unde a înregistrat Maria Tănase. Aceasta este dominată de pilaștri corintheni giganți și coloane de candelabre. Pe partea din față este atașat în medalion portretul Împăratului Franz Josef, flancat de pilaștri.

Cercetând cu atenție biografia mării noastre artiste, am reconstituit pașii acesteia prin Viena, ajungând într-un local foarte cunoscut al vremii: renumitul bar „Reiner – Diele”, aflat în incinta elegantului Hotel Arhiducele Rainer - Viena. Clădirea este la doi pași de Palais Ehrbar. Aici, Maria Tănase a cântat o noapte întregă. Cântă în limba germană, în limba franceză, în română tot felul de cântece, așa cum doar ea le știa a zice: cântece de jale, de leagăn, de nuntă, bocet, romanțe, dar și șlagăre la modă... Nimeni nu se mișcă până dimineața, aplaudând-o îndelung.

Mai târziu legionarii au distrus toate înregistrările Mariei Tănase, matrițele prețioase ale unor înregistrări, plătindu-i astfel pentru faptul că, pe când se afla la Paris, a cântat în Capitala Franței pentru a strânge fonduri pentru gruparea de stânga ce lupta în Războiul Civil din Spania.

Cu speranța că în arhivele sonore ale Vienei voi da cândva de înregistrări inedite făcute în cadrul studioului „Columbia”, mă gândesc să reiau cercetările pentru a pune și mai mult în valoare prezența mării artiste aici, în capitala muzicii.

INSTRUMENTE JURIDICE DE PROTECȚIE A ROMÂNILOR DIN STRĂINĂTATE

Titu SULTAN,
Specialist în drept constituțional și parlamentar

(minorități) - ținând cont de faptul că supraviețuirea minorității este condiționată de rămânerea în comunitățile tradiționale;

- sprijinirea cetățenilor români care trăiesc în context transnațional (diaspora de mobilitate), atât sub aspectele legate de viața în afara țării (diplomație, servicii consulare, finanțări nerambursabile acordate pentru proiecte de păstrare a identității) cât și sub aspectele ce țin de viața lor din România (prin politici interne legate de atingerea Obiectivelor Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă), având în vedere continuitatea legăturii acestora cu țara și orientarea vieții pe care o au în altă țară spre România;

- valorificarea prezenței cetățenilor români în alte state pentru a munci și a dezvolta afaceri pentru stimularea exporturilor României și a promovării pe plan extern;

- valorificarea capitalului uman din comunitățile din afara granițelor în achiziția de know-how a României.

Preocuparea statelor de origine pentru persoane care își asumă o legătură cu ele, fie ea de natură etnică, culturală, lingvistică sau religioasă, dar care se află pe teritoriul altor state, nu constituie o noutate nici în dreptul comparat și nici la nivelul dreptului internațional public. În condițiile în care fenomenul de standardizare culturală și socială din perioada de formare a statelor moderne nu a coincis cu cel de standardizare în plan politic și, în special, urmare a celor două războaie mondiale, practic astăzi nu există state care

să dispună de o populație perfect omogenă, cu o unică origine etnică. Aproape toate statele contemporane cunosc minorități naționale și, corelativ, aproape toate statele lumii au cetățeni sau foști cetățeni care se află în afara granițelor naționale.

În aplicarea principiilor, cutumelor și a unor tratate din dreptul internațional public, protecția juridică a acestor persoane revine, de regulă, statelor pe teritoriul cărora se află respectivele persoane (state gazdă). Cu toate acestea, din ce în ce mai multe state de origine își manifestă preocuparea pentru acele părți ale populației, prezente, trecute sau viitoare, care nu se află sub jurisdicția lor din punct de vedere teritorial. Competențele extra-teritoriale se văd astfel amplificate, iar dreptul internațional public cunoaște astăzi noi dezvoltări. În afara utilizării instrumentelor juridice clasice în dreptul internațional public, anume tratatele multilaterale sau bilaterale, tot mai multe state de origine utilizează și instrumentele juridice specifice dreptului intern, anume acte normative naționale.

În dreptul comparat dispoziția art. 7 din Constituția României nu este singulară. Art. 10 din Constituția Croației face vorbire despre „elementele poporului croat din cadrul altor state” care se bucură de protecția pe care le-o garantează statul croat, iar art. 5 din Constituția Sloveniei face vorbire despre „veghea statului sloven asupra minorităților naționale slovene din Statele vecine, asupra

Respectarea alegerilor și libertății de decizie a cetățenilor români din străinătate presupune instrumente juridice prin care etnicii români, persoanele care aparțin filonului etnic românesc, originari din România, cetățeni ai altor state, pot alege sau nu să își recunoască legăturile cu poporul român și țara noastră. De asemenea, statul român își asumă obligația de a suplimenta contribuția pe care statele de cetățenie o realizează în beneficiul etnicilor români, până la atingerea dezideratelor fundamentale privind asigurarea preexistenței elementului unic românesc în arealul de tradițional sau de locuire și păstrarea ponderii tradiționale a acestuia în raport cu alte etnii care locuiesc în același areal, precum și asigurarea accesului membrilor comunităților românești din afara frontierelor la educație în limba română, desfășurarea unei vieți culturale în limba română, participare la dezbaterile publice în limba română, informare și exprimare a opiniilor în limba română, participarea tradițiilor și riturilor religioase proprii.

Consecutiv poziționărilor stabilite de statul român față de dezideratele fundamentale ale membrilor comunităților românești din afara granițelor țării, preocuparea pentru protecția juridică a românilor din străinătate se bazează și pe:

- materializarea drepturilor legal recunoscute și acordarea celor mai bune tratamente din partea statelor de cetățenie și reședință;

- conservarea identității etnice, lingvistice, culturale religioase și exprimarea ei colectivă în cadrul comunităților românești din afara granițelor țării;

- sprijinirea țărilor de vecinătate în atingerea Obiectivelor Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, în UAT care includ areale tradiționale de locuire ale etnicilor români, prin care să asigure condiții atractive de viață în arealul tradițional de locuire ale etnicilor români

emigranților și emigraților sloveni” și favorizează contactele lor cu patria. În plus, slovenii care au pierdut cetățenia se pot bucura în Slovenia de drepturi speciale, precizate de legiuitor. Art. 6 alin. 3 din Constituția Ungariei precizează responsabilitatea statului maghiar pentru ungurii care trăiesc în afara frontierelor naționale și încurajează menținerea legăturilor lor cu statul de origine. Și Constituțiile Macedoniei, Slovaciei sau Ucrainei conțin dispoziții asemănătoare. În aplicarea acestor prevederi constituționale unele state au adoptat și alte acte normative interne, prin care sunt detaliate drepturile speciale acordate naționalilor lor din afara granițelor țării și modul în care statul de origine respectiv înțelege să sprijine legăturile cu aceștia. În spiritul relațiilor internaționale dominate de principiul păcii și al bunei vecinătăți, astfel de acte normative interne trebuie să își limiteze câmpul de acțiune la ceea ce poate efectiv fi adus la îndeplinire *ratione personae*, fără a aduce atingere suveranității naționale a statului gazdă și fără a periclita raporturile beneficiarilor lor cu statul gazdă. Cel mai adesea prin astfel de acte normative statele de origine au acordat un tratament preferențial naționalilor din afara granițelor care nu mai au cetățenia lor și care nu beneficiază de un permis de ședere permanent pe teritoriul lor, mergând și până la a treia generație în linie ascendentă în cazul originii etnice (Slovenia), uneori condiționând beneficiul regimului de favoare de utilizarea limbii materne (Slovenia) sau de cunoașterea unor elemente de tradiție și cultură (Bulgaria). În general, recunoașterea beneficiilor acestui regim preferențial este marcată prin eliberarea de către aceștia a unui document care atestă relațiile speciale pe care le au cu statul de origine. În plus, în cadrul procesului de aderare la Uniunea Europeană multe din Statele devenite membre ale acestei organizații în 2004 și 2007 s-au angajat nu doar să pună în aplicare standardele internaționale existente în materie (Rezoluția Adunării Generale a ONU „Soarta minorităților”, adoptată la data de 10 decembrie 1948, Declarația ONU asupra drepturilor persoanelor aparținând minorităților etnice, lingvistice și religioase din 1982, Convenția - cadru privind protecția minorităților naționale, Carta Europeană pentru limbile regionale sau minoritare), ci și să abordeze acest domeniu al relațiilor interstatale în plan bilateral, ceea ce multe dintre ele au și făcut. În consecință, preocuparea statului român în materie, departe de a constitui un *NOVUM JURIDIC*, stabilește reguli într-un domeniu în care standardele internaționale și cele naționale se află în plină mutație și dinamică, deși nu se poate vorbi despre existența unei veritabile cutume internaționale.

În Rezoluția 1335 (2003) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la tratamentul preferențial acordat minorităților naționale din statul lor de origine membrii acestui for regional ajungeau la concluzia că

răspunderea pentru protecția minorităților naționale revine în primul rând statului-gazdă, dar fenomenele obiective înregistrate în mai multe state, mai ales după anul 1990, fac posibilă și manifestarea extrateritorială a statelor de origine, cu condiția ca acestea să respecte standardele internaționale și suveranitatea statelor - gazdă.

Trebuie precizat că, spre deosebire de marea majoritate a statelor care au inclus astfel de prevederi în Constituțiile lor, România a adoptat destul de târziu un act legislativ prin care să se concretizeze dispoziția Constituțională, dacă nu includem în această categorie cele câteva acte de executare adoptate în special în domeniul educației și unele inițiative în plan instituțional legate de crearea unor structuri fie în subordinea Prim - ministrului, fie în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, fie în cadrul Ministerului (Departamentului) pentru Românii de Pretutindeni. Tot ca un element de originalitate al reglementării autohtone în materie, ținând seama și de împrejurarea că standardele internaționale fac vorbire de actul autoasumării identității (etnice), Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni solicită o declarație pe proprie răspundere pentru ca o persoană să poată deveni titular al drepturilor acordate, evitând astfel emiterea oricărui document care i-ar putea atesta acestuia o calitate anume.

Modificarea adusă actului normativ aproape imediat după intrarea sa în vigoare prin O. U. G. nr. 10/2008 vizează drepturile persoanelor aparținând „comunităților românești din afara frontierelor României” „indiferent că este vorba despre „comunități istorice sau de dată recentă”. O modificare mai recentă, adusă prin Legea nr. 224/2018 face vorbire despre „persoanele aparținând

minorităților naționale, minorităților lingvistice sau grupurilor etnice autohtone române sau care aparțin filonului cultural și etnic românesc, existente în statele din vecinătatea României și alte state, care își asumă identitatea etnică, lingvistică și culturală română față de autoritățile române, indiferent de etnonimul folosit”. Promovarea protecției față de românii din afara frontierelor țării nu impiedică asupra relațiilor pe care România le întreține cu statele lor gazdă și nu influențează obligațiile pe care aceștia le au față de respectivele state gazdă. Instituirea unei astfel de obligații pentru statul român nu face decât să impună o conduită specifică autorităților publice, indiferent că acestea au atribuții în domeniul relațiilor externe sau nu.

1. Concluzii

Ca o consecință a apartenenței la statul român, cetățenii români din străinătate, în temeiul art.7 și art.17 din Constituția României, se bucură de protecția autorităților statului român cu competențe în acest domeniu. Aceasta presupune existența unor acorduri și convenții care permit o colaborare juridică conformă cu normele general admise ale dreptului internațional. Astfel spus, protecția nu poate fi convertită într-o cauză de impunitate pentru faptele antisociale comise pe teritoriul unui stat străin, instanța română fiind datoare să verifice numai dacă sunt întrunite condițiile extrădării, și nicicum să se pronunțe cu privire la temeinicia urmăririi sau condamnării dispuse de autoritatea străină și nici asupra oportunității extrădării. În caz contrar, s-ar aduce atingere principiului referitor la recunoașterea reciprocă a hotărârilor penale. Disponerea unor măsuri legislative pentru sancționarea cetățenilor români sau a persoanelor fără cetățenie domiciliată pe teritoriul României, care săvârșesc fapte de trecere ilegală a frontierei unui stat străin sau care racolează, îndrumă ori călăuzesc mai multe persoane în scopul trecerii frauduloase a frontierei unui stat străin sau organizează aceste activități ilegale, nu poate reprezenta o încălcare a dispozițiilor art. 17 din legea fundamentală, referitoare la obligația statului român de a asigura protecția cetățenilor săi aflați în străinătate. Dimpotrivă, aceste măsuri sunt stabilite prin lege și justificate de securizarea frontierelor, precum și de prevenirea unor consecințe negative, cum ar fi migrația ilegală.

Prin urmare, mecanismele și instrumentele juridice de protecție a cetățenilor români în/ din străinătate vor trebui și în continuare să constituie o preocupare permanentă a statului român, cu atât mai mult cu cât filonul comunităților românești de pretutindeni manifestă o dinamică în continuă creștere.

CULTURO

FESTIVAL DE CARTE & ARTE
AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

5-8 OCTOMBRIE 2023
MADRID, SPANIA

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI
Acest proiect este realizat cu sprijinul
Departamentului pentru Români de Pretutindeni

Peste 400 de români din afara granițelor
au sărbătorit la București

Ziua Românilor de Pretutindeni!

În perioada 25 – 28 mai 2023 a avut loc, la București, cea de-a VI-a ediție a Festivalului Zilei Românilor de Pretutindeni „Aici-Acolo”, organizat de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (DRP), în parteneriat cu Uniunea Artiștilor Plastici din România (UAP). Evenimentul s-a aflat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României.

La manifestările care au durat patru zile au participat peste 400 de români veniți din 34 de țări, din Canada până în Malaezia și din Islanda până în Iordania, precum și din țările învecinate, alături de reprezentanți ai instituțiilor publice din România, ai clerului, societății civile, mediului academic și mass-media.

În mesajul transmis participanților cu prilejul Zilei Românilor de Pretutindeni, Președintele României, Klaus Iohannis, a subliniat: **„Avem o diasporă numeroasă, care poate reprezenta forța capabilă să promoveze valorile și spiritualitatea noastră într-o Europă în continuă transformare (...). Autoritățile române au responsabilitatea de a-și asuma o viziune pe termen lung (...), astfel încât să-i determine pe cei plecați să se întoarcă acasă.”**

La rândul său, Gheorghe Cârciu, Secretar de Stat la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni a transmis: **„Ziua Românilor de Pretutindeni ne-a adus mai aproape și ne-a arătat ceea ce cu toții știm în inimile noastre: că nu există decât o singură Românie și că vom fi mereu români, și Aici, și Acolo. A fost o ocazie specială în care am putut reafirma unitatea și legătura noastră strânsă, indiferent de distanța care ne separă! Am simțit că suntem mai aproape, că suntem din nou acasă!”**

În programul Festivalului s-au aflat evenimente precum:

Deschiderea oficială a Festivalului „Aici – Acolo” și un concert de muzică barocă, ce au avut loc în Sufrageria Regală din cadrul Muzeului Național de Artă al României.

Programul următoarelor două zile ale Festivalului a oferit participanților o vizită la Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, expoziții cuprinse în Romanian Design Week, vernisaje de artă plastică și fotografie, o prezentare de modă a studenților din cadrul Universității Naționale de Arte București, precum și o seară de muzică și conversații literare cu faimoși autori români din străinătate, desfășurate la ARCUB.

Duminică, Ziua Românilor de Pretutindeni a fost sărbătorită la Catedrala Patriarhală, aflată pe Dealul Mitropoliei, unde Mitropolitul Iosif al Europei Occidentale și Meridionale împreună cu Episcopul Ieronim al Daciei Felix au oficiat Sfânta Liturghie. Totodată, ceremonia de închidere a Festivalului s-a desfășurat în sala fostului Parlament al României, aflat în incinta Patriarhiei Române.

Adresându-se participanților în încheierea Festivalului, Sandra Pralong, Consilier de Stat la Departamentul pentru Relația cu Românii din Afara Granițelor din cadrul Administrației Prezidențiale, a amintit audienței:

„Ne aflăm în locurile în care s-a întregit România și s-a desăvârșit țara puternică de la începutul secolului trecut și din perioada interbelică, țară făurită de idealurile pașoptiste – iar dvs. sunteți 'noii pașoptiști' de care România are nevoie pentru a-și redobândi locul cuvenit în Europa.”

Toate evenimentele incluse în programul Festivalului au fost gratuite și finanțate de Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (DRP).

Gheorghe Cârciu, secretar de stat DRP: **„Românii din afara granițelor au cerințe legitime, iar ele trebuie duse la îndeplinire printr-un efort comun al instituțiilor statului român”**

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (DRP) aduce în atenția autorităților publice un proiect de rezoluție realizat în urma dezbaterilor organizate cu reprezentanții românilor din afara granițelor, care au participat la evenimentele dedicate Zilei Românilor de Pretutindeni, din perioada 25-28 mai 2023.

Desfășurate la București, în cadrul Festivalului „Aici-Acolo” aflat sub Înaltul Patronaj al Președintelui României, aceste manifestări organizate de către DRP au reunit peste 400 de participanți din 34 de țări. Aceștia și-au exprimat opiniile și în privința principalelor teme de interes pentru românii din diaspora și din comunitățile istorice.

În urma acestor dezbateri, DRP a formulat un proiect de rezoluție, supus aprobării tuturor participanților, care cumulează o serie de propuneri transmise de-a lungul timpului și în cadrul întâlnirilor periodice cu reprezentanții mediului asociativ.

„Ziua Românilor de Pretutindeni nu a fost doar un moment de sărbătoare și o plăcută revedere cu românii din afara granițelor. A fost un bun și un oportun prilej să ascultăm din nou. Iar ceea ce ne-au spus românii am cuprins într-o rezoluție pe care am trimis-o tuturor miniștrilor, membrilor Parlamentului și altor instituții ale statului român care au datoria de a fi aproape de ei. Efortul de a sprijini comunitățile din afara granițelor trebuie să fie unul comun, instituțional, transparent. Vorbim de sprijinirea educației în limba română, de asistență pentru bisericile românești de peste hotare, de acces facil la serviciile consulare sau de a organiza școli în limba

română în afara granițelor. De asemenea, există o mare dorință a românilor din diaspora și comunitățile istorice de a fi reprezentați de către un minister al românilor de pretutindeni. Toate sunt cereri legitime, pe care, pas cu pas, trebuie să le transpunem în realitate”, a subliniat Gheorghe Cârciu, secretar de stat DRP.

Această rezoluție a fost înaintată de către Departamentul pentru Românii de Pretutindeni instituțiilor cu competențe în problematica românilor de peste hotare, în vederea acordării sprijinului necesar și atingerii dezideratelor comunităților românești. Principalele cerințe ale românilor, cuprinse în rezoluție, vizează modificarea statutului Departamentului pentru Românii de Pretutindeni (DRP) și transformarea sa într-un minister, susținerea cadrelor didactice care predau limba română sau în limba română în diaspora și comunitățile istorice, acces facil la serviciile consulare, precum și alte cerințe legitime.

Textul integral al rezoluției este disponibil pe site-ul DRP.

Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

Marginalii centrale

N-o să încep cu un clișeu de genul: s-a scris atât de mult despre avangardă, încât e greu să mai aduci ceva nou. Poate tocmai datorită caracterului ei heteroclit și sincretic avangarda, deși săracă în capodopere, suscită mereu interesul cercetătorilor.

Scriind despre *Avangarda românească și complexul periferiei*, Cartea Românească, 2007, Paul Cernat este atent la publicistica vremii. La origine teză de doctorat, lucrarea este totuși respirabilă, multe pasaje fiind chiar spectaculoase. Minuțiozitatea cu care sunt trecute în revistă diversele ideologii și programe literare ale publicațiilor timpului este impresionantă. Pe lângă sinteza arhivistică, cartea zvâcnește datorită considerațiilor de istorie literară și a paralelor subtile, nu de puține ori înnoitoare de perspectivă.

Imbatabil la derularea cronologiei evenimentelor inovatoare din România și Europa, Paul Cernat cronometrează trecerea de la estetismul fin de siècle la preavangardism. Etapele modernizării sunt văzute, așa cum am menționat, în perspectivă europeană. Actorii principali ai acestui proces, cei cu „*identități destabilizatoare*”, ar fi evreii. Ducând o existență insularizată, minoritară aici și aiurea, ei nu pierd nicio ocazie să dinamiteze pilonii pe care stă tradiția. Să nu uităm caricatura lui Marcel Iancu ce reprezenta un măgar păscând iarbă și intitulată Tradiția. Evreii sunt factorii declanșatori ai deprovincializării – aceasta este partea bună, cea pe care o înregistrează cercetătorul. Bine este că nu au fost trecute sub tăcere pozițiile tradiționaliste românești pe care se plasează unii artiști și scriitori evrei mult mai bine instalați în realitatea autohtonă.

Vorbind despre „*rupturi*”, Paul Cernat enumeră trei: cea macedonskiană de la 1890, apoi cea din 1908 și, în sfârșit, cea din interiorul curentului simbolist, anchilozat de abordarea academizantă a lui Ovid Densusianu și a revistei Viața nouă. Simbolismul independenților se constituie într-un moment revoluționar ce conduce la „*insurgența marginaliilor*” și la „*insularizarea polemică*”. Ruptura din 1908, provocată de volumul de debut al lui Ion Minulescu, coincide și cu apariția Revistei celor l'alți. Editorialul program al revistei, „*Aprindeți torțele*”, considerat de unii ca primul manifest avangardist din literatura română, este inspirat de Le Livre des Masques a lui Rémy de Gourmont. Discutate sunt și isteriile fauviste și cele futuriste. Dincolo de implicațiile literar-artistice, sunt urmărite cu acribie atașamentele politice mai mult sau mai puțin ocazionale ale celor care interpretează roluri principale pe scena culturală a timpului. Nici revoluțiile sau scandalurile din artele plastice nu sunt trecute cu vederea. Dorindu-se monograf al unei epoci de insurgențe efemere, dar care au modificat radical gustul estetic, autorul urmărește cu lupa fiecare mișcare a celor care au influențat mișcarea ideilor după „*a treia ruptură*”. Uneori găsește răgazul de a face scurte considerații de pură critică literară, slăbind nodul lavalierii de la gâtul istoricului cultural.

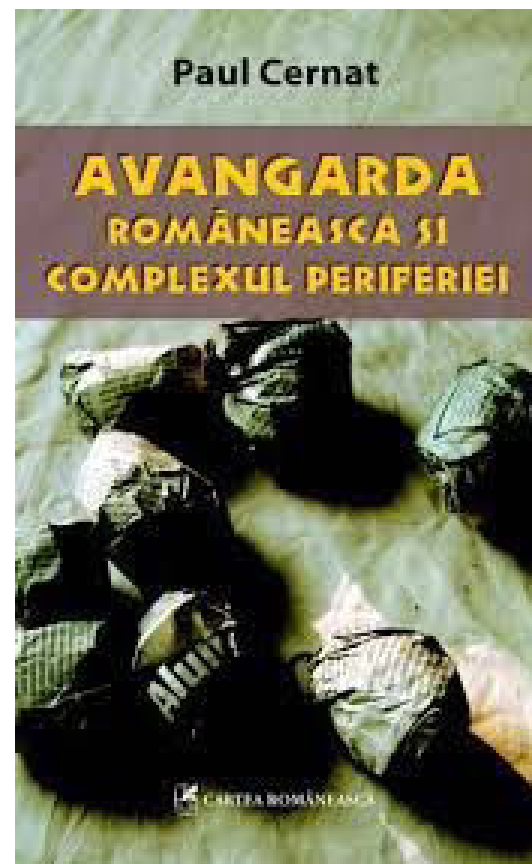
Coloana vertebrală a cărții pare a fi relația de

prietenie și colaborare dintre Ion Vinea și Tristan Tzara. Amândoi situați la stânga eșichierului politic, cei doi, împreună cu Marcel Iancu (care va sfârși ca un guru artistic pe vârful unui munte din Israel) sunt catalizatorii tendințelor inovatoare. Ion Vinea este un critic literar și plastic vitriolant, prezent într-o puzderie de publicații (deseori urmându-l pe polemistul și pamfletarul socialist N. D. Cocea). Alături de Tudor Arghezi, bineînțeles, căruia îi va și lua apărarea când acesta va fi trimis la răcoare, atacând Dinastia și clanul Brătienilor. Subtile sunt concluziile trase din punerea în paralel a poeziilor scrise la Gârceni de Vinea și Tzara. Dacă cel de-al doilea este un modernist prin vocație, primul se va dovedi un tradiționalist cu voință avangardistă, ori un modernist bine temperat. De altfel și ruptura dintre Marcel Iancu și Tzara are ca punct de plecare opțiunile estetice diferite, pictorul/arhitectul fiind sedus de constructivism, curent care va cuceri finalmente Germania și Franța.

Nu am loc aici să reiau discuția asupra importanței activității lui Tzara în declanșarea și propovăduirea dadaismului, importanță contestată de mulți. Ar fi de menționat atenția pe care dadaștii au acordat-o muzicii și poeziei „*negre*”, precum și situația de „*spânzurat*” a artistului postsymbolist, care pendulează între lumea veche și cea nouă, fauvistă și futuristă, trăitoare sub semnul arlechinescului, al teatralității ironice, al idolatrizării tehnicii și militarismului. Seducătoare este și figura animatorului cultural Al. Bogdan-Pitești, mecena cabotin, histriion și escroc, dar de un gust desăvârșit.

„*Tânăra generație*” postsymbolistă, încartiruită la revista Simbolul, încearcă să se țină aproape de experimentele europene. Scrierile se populează cu figuri de sinucigași, spânzurați (A. Maniu, Balada spânzuratului, Ion Vinea, Visul spânzuratului, T. Tzara, Se spânzură un om), arlechini și femeie fatale (Salomeea). Pe lângă teatralismul ironic și imagismul fauve, mai găsim „*un fantezism ironic și decorativ, mimând primitivismul și refuzând cu grație anecdoticul în favoarea stilizărilor expresioniste*”. Însă, cum bine zicea Ed. Perroy: „*Istoria nu cunoaște diviziuni, și suprapunerile cronologice sunt totdeauna inevitabile. Adoptăm date și denumiri tradiționale; dar esențială este continuitatea istoriei, absența hiatului*”. La noi, furtunile avangardiste nu vor stârni valurile din Occident. Dezlănțuirile de la Cabaret Voltaire nu au echivalent la, să zicem, terasa Oteteleșanu. Nici ceva mai târziu, când clocotismul sârb ieșea în stradă cu reprezentării bizare, noi nu am rezonat decât scriptic, printr-un Ioan Flora, de pildă. Probabil că nici nu se putea altfel. Chiar și așa, am avut și noi avangardiștii noștri aruncați în pușcării, pe fond politic, firește. Am avut și reviste ca Muci și Pula. Tot e ceva față de bulgari, care n-au fost deloc afectați de izbucnirile futuriste.

Acum este perioada în care iese la rampă critica făcută de cei direct implicați în creație: scriitori, pictori, sculptori. Modelele sunt Poe, Baudelaire, Coleridge. Este perioada în care I.

Vinea se răfuiește, printre alții, cu Eugen Lovinescu și Mihail Dragomirescu. Aceasta este așa-numita „*generație de la 1914*” care, de la apologia criticii intuitive, empatice, ajunge la negarea necesității diagnosticului și la cerința dizolvării criticii în eseu, ca formă mai digerabilă de rafinare a gustului. Modelul romanesc al lui Vinea este „*romanul-poem, concentrat, fragmentarist și fantast, antimimetic, lipsit de <<anecdote>> realist-tradițională*”, model pe care-l va concretiza în Paradisul suspinelor. Epicul de întindere îl va tenta într-un alt roman, Lunatecii, dar „*îl va hibridiza masiv cu elemente de poem estetizant și de basm*”. După cum se vede, vechi metehne ale prozei românești. Atracția generală este „*purismul nonfigurativ, antimimetic și autotelic*”. Autorul are în vedere un „*complex postromantic, care așază poemul în centrul tuturor artelor și cultiva aspirația către sincretismul originar*”. Drumul către suprarealism e deschis.

Cercetarea aceasta deloc seacă, poate doar excesiv de migăloasă, mai urmărește mitologiile cinematografice ale integralismului și dibuirea unei noi estetici teatrale. Captivant este și felul în care a fost receptată avangarda românească de către critica modernistă. Ultimul capitol este construit în jurul „*efectului Urmuz și a mitului precursorului avangardist, dar și asupra canonizării critice a avangardei românești*”.

Paul Cernat scrie un studiu major despre creații secundare. Spectacolul din paginile cărții este asigurat de pendularea continuă între „*centrul marginii*” și „*periferia Centrului*”. Un joc de răbufniri și reculuri pe care admiratorul lui Cărtărescu îl stăpânește cu aceeași precizie cu care a stăpânit și jocul erudit și fantasmagoric din basmul-satiră Războiul fluturilor.

Felix NICOLAU

DE ZIUA IEI

Tanța TĂNĂSESCU

Cu ocazia Zilei Universale a Iei, Biblioteca Națională a României (București, Bv. Unirii nr. 22) a organizat la data de 23 iunie 2023, în Atrium, un inedit simpozion de prezentare a unei nestemate a culturii materiale românești: IA.

Așa cum se știe, personalitatea unei națiuni este recunoscută în conformitate cu coeficientul de creație culturală originală, cu contribuția sa la patrimoniul universal, dar mai ales după gradul de recunoaștere de care se bucură valorile sale.

Spre satisfacția noastră, a tuturor, data de 23 iunie a fost recunoscută drept Zi Internațională a Iei, aceasta constituind prilejul unor variate evenimente de prezentare a acestei valori ale patrimoniului nostru național.

Sub genericul „Cum citim o ie?”, în fața unui public avid de cunoaștere, un număr de cinci personalități implicate în studiul, colecționarea și promovarea ieii pe scene românești sau internaționale, au prezentat aspecte interesante referitoare la ia românească, pentru a înțelege și mai bine care este locul și rolul ieii în patrimoniul nostru cultural.

Evenimentul, moderat de **Simona Noaptes**, bibliotecar la Serviciul Dezvoltare Instituțională al Bibliotecii Naționale a

României, a avut ca invitați la dezbateri pe: **Mădălina Cojocariu**, colecționar; **Gabriela Nicolescu**, antropolog, Biblioteca Națională a României; **Andreea Tănăsescu**, La blouse roumaine; **Mara**, artist și interpret al trupei Subcarpați; **Adriana Iordache**, cusătoreasă.

Dezbaterile au atins mai multe aspecte - de la simbolic la utilitar, de la valoarea ca marcă identitară la instrumentul de marketing cultural, de la autenticitate la producția de masă și la kitsch, dar și la lumea glamour a modei internaționale.

Iele au fost expuse pe secțiuni, iar noi, cei prezenți, am admirat: cămașa maturității (negrul și albastrul ultramarin erau considerate culorile bătrâneții și mesagerii durerii în fața morții); cămașa cu fodor (fodorul este element al cămășii femeiești din Transilvania, acea terminație a mânecii în formă de volan încrețit, cu sau fără dantelă pe margine); cămașa de borangic (borangicul este firul depănat de pe gogoșile viermilor de mătase, apărut în prima jumătate a secolului al XIX-lea la sate, cu precădere în Muntenia, Dobrogea, Oltenia și sudul Moldovei); cămașa cu tricolor (după înfăptuirea Unirii din 1918, tricolorul a ieșit din locurile ascunse ale cusăturilor cămășii, fiind inclus în compoziția cromatică); cămașa de Muscel (cu broderii elegante și de mare rafinament, cu calități emblematic-identitare și artistice, mai ales cele din Argeș, Muscel, Vlașca, Romanai);

ornamentală prin cusătură sau alesătură în partea de sus a mânecilor cămășii femeiești de sărbătoare; cămașa românească cu altiță este inclusă pe Lista reprezentativă a patrimoniului Cultural Imaterial al umanității, sub patronaj UNESCO, la 1 decembrie 2022, sub denumirea „**Arta cămășii cu altiță – element de identitate culturală în România și Republica Moldova**”); cămașa de sărbătoare (la acestea se întâlnesc adesea și materiale precum fir metalic de aur sau de argint, paiete metalice; cămășile de sărbătoare se păstrau în lăzi de zestre); cămașa de nuntă (era brodată cu materiale prețioase precum fir metalic de aur sau argint, paiete metalice, cu particularități care o diferențiau de restul cămășilor); cămașa tinereții (remarcăm prezența culorii roșu într-o infinitate de nuanțe – ca sângele, ca cireșa, ca para focului - acesta era simbolul fetelor și nevestelor tinere, ea era îmbrăcată la horă, nunți sau petreceri tradiționale).

Expoziția „**Cum citim o ie?**” prezintă piese din colecția personală a Mădălinei Cojocariu, reunind ii din mai multe zone și din perioade istorice diferite.

Acest veșmânt de sărbătoare și ceremonial, adaptat la condiții de mediu și climă, dar și la vârsta și statutul purtătorului, este un mijloc de afirmare a românului în comunitate și de recunoaștere a identității sale culturale, cu capacitate de a comunica variate și bogate tipuri de mesaje despre purtătorul respectivelor haine, cusut de obicei de mâini de femeie. Ne amintim că portul popular românesc a apărut din preistorie, la origine fiind un produs specific satului. Pe metopele de la Adamclisi femeile aveau ii încrețite, cu mâneci scurte. Vechimea acestui articol emblematic evidențiază ca ia este mereu la modă.

cămașa din S-E Transilvaniei (costumul din Mărginimea Sibiului, sobru, elegant și rafinat, a fost promovat de membrii asociațiilor ca vestimentație specific românească, fiind purtat la majoritatea evenimentelor culturale care erau organizate).

Ne-am uitat cu încântare și la cămașa cu straja (semn special, cu rol de protecție divină, apotropaic și împotriva deochiului, cusut pe lângă modelele de pe spate, mâneci sau piept, ori integrat în aceste modele, comunicând cu ansamblul stilistic; acesta poate fi un semn cusut vizibil sau ascuns în broderie ca un mic punct sau mic model de altă culoare, sau un semn total diferit de restul modelului cusut, doar cea care a cusut cămașa cunoscând semnificația precisă); cămașa cu altiță (altița este porțiunea

Mary Tour Grup

Rumania - Viajes.com

Tel: +40 722 199 998
+34 600 035 630

www.rumania-viajes.com

Marilena Rotaru - Hierofaniile exilului

interviu realizat de Dana Oprica

În data de 4 aprilie 2023, s-au împlinit 31 de ani de la dispariția profesorului și scriitorului Vintilă Horia, pe care mulți dintre noi l-au cunoscut în Spania sau din documentarele realizate de omul de televiziune, Marilena Rotaru. În anul 2015, am avut șansa de a sta de vorbă, formal și informal cu doamna Marilena Rotaru, realizând un interviu pe care l-am transmis la Radio Villalba, în cadrul emisiunii în limba română pe care o realizez de zece ani, și pe care îl prezint în rândurile de mai jos.

continuare din numerele 19 și 20

Dana Oprica: Să vorbim despre România pe care atât de des o pronunța în întâlnirile cu dumneavoastră. Vă lăsa un mesaj la prima întâlnire: *„Voi veni în România când tu ai să mă chemi”*. În România de unde plecase, așa cum declara asemenea lui Cristofor Columb prin est, și unde se întorcea prin vest, prin literatură, n-a mai ajuns. Însă dumneavoastră spuneți în cartea *Întoarcerea lui Vintilă Horia* că au ajuns la dumneavoastră, în vara anului 1992, trei emisari, trei prieteni trimiși de el, unul din Spania, unul din Germania și altul din Italia.

Marilena Rotaru: Da, mesajul nu era de la prima întâlnire, era din 1990, dar din octombrie, din cea de a doua întâlnire, când am stat vreo cinci săptămâni la Madrid și la plecare, n-am să uit, pe stradă, în fața casei Monicăi Nedelcu și vreau s-o amintesc și pe Monica, e singura profesoară universitară la Universitatea Complutense, unde și Vintilă Horia a avut cursuri, care a făcut o lucrare de doctorat despre viața și opera lui Vintilă Horia. Eram în fața casei ei, pe o stradă cu sens unic, se blocase puțin circulația, ne îmbrățișam și Vintilă, făcându-mi cu degetul, mi-a spus: *„am să vin în România când tu ai să mă chemi”*. El avea planuri să vină în România încă din martie '90, când ne-am întâlnit prima dată și ar fi vrut să vină în mai, iunie, însă a amânat. În iunie a venit Mineriada, iată, sunt 25 de ani, și asta l-a oprit. A spus nu, România n-a devenit un stat de drept, nu pot trăi în România. Și ne-am reîntâlnit în octombrie 1990, la Madrid. În afară de asta, el voia să vină în România ca să facă ceva. Tot timpul îmi spunea: **eu nu pot**

să vin în România ca turist, eu vreau să vin la universitate, să țin un curs, să scriu într-o publicație, să împărtășesc românilor ceea ce am adunat în toți aniiăștia în care n-am fost împreună.

Atunci mi-a spus povestea aceea cu călugărul de care ați amintit și care începea cursurile după 8 ani distanță, cu normalitate. Așa voia și Vintilă să facă, să vină, să spună. Dar n-a mai fost momentul acesta pentru că, după amânările astea, a venit o amânare mai dramatică, cea a bolii, care l-a separat definitiv.

Vintilă însă mi-a spus întotdeauna că ceea ce e sigur că se întâmplă în legătură cu întoarcerea lui, chiar din martie '90: eu am început să mă întorc în România prin scris. Iar după stingerea lui, la mai puțin de două luni, trei prieteni de-ai lui despre care el mi-a vorbit m-au căutat în România: Camilian Demetrescu, artistul plastic din Italia, despre care Vintilă îmi vorbise – Dumnezeu să-l odihnească, că sunt câțiva ani de când a trecut și el la ceruri – și care are tapiseriile lui, făcute după hierofaniile lui Mircea Eliade. Tapiseriile lui Camilian Demetrescu sunt expuse în sala de protocol a Papei la Vatican. Deci, operele unui român sunt expuse în sala de protocol de la Vatican. Apoi a venit la mine doamna Lucia Soreanu, soția poetului Ion Șugaru, prieten din tinerețe cu Vintilă Horia și colaborator la revistele de tinerețe în care scriau, și preotul Alexandru Mircea, din Palma de Mallorca. În toți am regăsit spiritul lui Vintilă

Horia, cu aceeași credință profundă și aceeași profundă iubire de țară.

Dana Oprica: Rămânem tot la țara noastră. Vintilă Horia spunea despre țara lui următorul lucru: *„singura mea durere era aceea de a fi rămas fără patrie. Acasă e cuvântul cel mai plin de înțelesuri în orice limbă. Acasă. Căile Domnului sunt mai mult decât ciudate, însă la începutul fiecăreia dintre ele stă scris cu literă de foc semnul întoarcerii acasă”*. Așa definea Vintilă Horia înstrăinarea și dorul de casă. Dincolo de realitatea fizică, a ajuns, totuși, Vintilă Horia acasă?

Marilena Rotaru: Am răspuns cumva și puțin înainte, că la prima întâlnire Vintilă Horia mi-a spus că începuse să se întoarcă, prin scris, acasă. Scria încă de la sfârșitul lui '89 un Jurnal în limba română și, ceva mai târziu, ultimul său roman, *Mai sus de Miazănoapte*. Este o altă capodoperă pe care abia aștept s-o văd tradusă în limbi de circulație universală, pentru că este formidabilă. Mi-aduc aminte: eu eram într-o deplasare la München în iarna lui 1990 și el mă suna acolo unde eram și exulta de fericire, de fericirea pe care o trăia în timpul scrierii acestui roman. *„Limba română mă face fericit!, îmi amintesc perfect cuvinte vechi, umblu slobod prin arhaisme ale limbii. Ce binecuvântare!”*

Parcă-l aud acum, parcă-i aud și acum rostirea atât de perfectă în limba română pe

Vintilă Horia la restaurantul Drouant, în așteptarea deciziei juriului Goncourt

care niciodată nu că n-a uitat-o, pe care și-a perfecționat-o chiar dacă a scris în alte limbi. Când a luat Premiul Goncourt, un reporter atunci l-a întrebat dacă există vreun vers care-l caracterizează, în care s-ar recunoaște și Vintilă a spus un vers a lui Machiavelli, deși el era și se declarase antimachiavelian. Versul sună așa:

„eu ard, dar flacăra nu se vede pe dinafară”. Așa era în tot ce făcea și în tot ce trăia. Și așa a ars până la capăt.

Dana Oprica: În încheiere am să mă opresc la o frază a lui Vintilă Horia: **„dacă nu riscăm, la ce bun să mai trăim?”**. Dumneavoastră ați riscat mult, acum înțeleg de ce lui îi dedicați și o carte și un documentar, pentru a ni-l restitui așa cum a fost el, nu un scriitor, nu un gazetar, ci **„o țară”**. Îmi permiteți aici să-i parafrazez, de fapt, descrierea pe care o face lui Eminescu și care cred că i se potrivește.

Marilena Rotaru: Adesea spunea această frază, l-am auzit de mai multe ori și chiar din cei pe care i-am intervievat în timpul filmului, un scriitor spaniol, Isidro-Juan Palacios, a evocat momentul întâlnirii cu Vintilă Horia la universitate, în care într-adevăr spusese din nou această frază memorabilă. Aș vrea să ilustrez cel mai bine ideea lui privind modul la care trebuie să trăim asumându-ne riscuri. Aș vrea să închei citând din lucrarea de doctorat a **Monicăi Nedelcu** despre actualitate, cartea și spiritul lui Vintilă Horia fiind atât de actuale. Este un fragment din teza de doctorat a Monicăi Nedelcu, din 1990, teză consacrată vieții și operei lui Vintilă Horia: **„după atâția ani de la apariție putem să ne întrebăm de ce această carte continuă să fie reeditată, tradusă și citită în atâtea țări cu același interes ca la începutul lansării ei. Fenomenul acestui succes de public este cu atât mai curios cu cât majoritatea, dacă nu toate romanele premiate cu același Goncourt, în anii posteriori, lui 1960 au ieșit la un timp nu prea îndelungat din actualitatea literară. În schimb, Dumnezeu s-a născut în exil s-a menținut în același plan de interes universal în care s-a situat în anul 1960, în pofida campaniei dezlănțuite împotriva autorului. Răspunsul, cred, îl putem afla situând semnificația profundă a acestei cărți în contextul amplu al contemporaneității. Dacă**

acceptăm ideea că veacul al XX-lea e dominat de o întoarcere la spirit și că, așa cum subliniază Vintilă Horia în multe din eseurile sale, știința pare să străbată un drum la capătul căruia se produce o vădită deschidere a sa către religie, putem să înțelegem vibrația cititorului în fața acestei cărți. Pentru că Dumnezeu s-a născut în exil închide în sine trăirea cea mai caracteristică a unor vremuri care se distanțează în cele mai diferite moduri de orice absolutism, de pur materialism.”

Și acum, ca răspuns mai direct la întrebarea dumneavoastră, aș vrea să închei și eu tot cu un citat din același text, Despre degradare și risc. Spune Vintilă Horia: **„Dacă Europa a comis erori, dacă a suferit, dacă ea e încă rezultatul acestor greșeli ale trecutului, eu iau asupra mea totul dacă aceasta poate ajuta ca ura, lașitatea inutilă, mirosul de sânge care-i**

urmărește pe cei vinovați, dorința de a trăda din nou pentru a alunga din memorie trădările de ieri să fie șterse din sufletul ei. Și nu pot termina fără să-l citez pe Bernanos – spune Vintilă Horia – care vorbește aici în numele nostru, al tuturor și al meu: noi nu suferim în zadar. Noi suntem singurii care suferim, pentru că suntem singurii care riscăm. Noi riscăm pentru toți lașii care nu riscă nimic. Dumnezeu să aibă milă de noi.”

(Vintilă Horia, Paris, octombrie 1961)

Dana Oprica: Vă mulțumim mult pentru tot ceea ce ați făcut, pentru tot ceea ce faceți pentru personalitățile pe care le-a dat țara noastră, pentru forța cu care ați reușit să faceți înconjurul lumii și să ni-l aduceți acasă, aici, în Collado Villalba și în România, pe Vintilă Horia.

Vă mulțumim, la revedere!

DIRECȚIA 9,
ÎN PARTENERIAT CU EDITURA TRACUS ARTE, EDITURA TRIBUNA, EDITURA GRINTA,
UNIUNEA ZIARIȘTILOR PROFESIONIȘTI DIN ROMÂNIA – FILIALA PRESĂ CULTURALĂ,
MUZEUL NAȚIONAL AL LITERATURII ROMÂNE ȘI AGENȚIA DE CARTE, ACORDĂ:

PREMIILE NAȚIONALE PENTRU DEBUT ÎN POEZIE TRAIAN T COȘOVEI

EDIȚIA A IX-A

- Se pot înscrie concurenți nedebutați în volum, fără nicio condiționare legată de vârstă sau alte criterii.
- Vă rugăm să înscrieți un manuscris conținând minim 30 de poezii.
- Data limită pentru înscrieri: 1 august 2023, ora 24.00. Înscrierile se fac pe e-mail: direcția9@yahoo.com
- Juriul ediției 2023 a „Premiilor naționale pentru debut în poezie Traian T Coșovei” este compus din: Mircea ARMAN, Dan Mircea CIPARIU, Ștefania COȘOVEI, Oxana GHERMAN, Adrian SUCIU.
- Volumele premiate vor fi publicate de editurile Tracus Arte, Tribuna și Grinta.
- Juriul își rezervă dreptul de a acorda și alte premii.

... a fost prea ca la Suciú

Am fost invitat aici împreună cu o mică parte din CdR și, iată-ne, miercuri, 31 Mai, seara, cădem din ceriu la București, ne preia Claudia Minela. Pe mine și pe prietenul Vasile Juverdeanu, poetul, pe Roxana Lazăr o preia o rudă, ea se află acum în orașul natal...

Aventuri Metrorex, trenul se oprește ca măgarul în mijlocul drumului, coborâm "din" măgar și așteptăm sfârșitul lumii în tunel... Ne salvează ultimul tren, spre miezul nopții ne servește cina Claudia, acasă...

De ziua copilului rămas undeva aciuat în noi, sărbătorim, eu și Vasile, vagabondând prin București, pe la Institutul Cultural Italian, pe la căsoaia palavramentului, pe la faimoasa catedrală a neamului mântuirii de mântuială, un tur rapid și... numai spre minunarea lui Vasile care ...de 15 ani nu mai vizitase țara...

Am umblat și prin piețe de cartier, să luăm (de tot) pulsul vieții "dă Bucale". Prânzul privat și prea lung, în șase, nu vă descriu detalii, privatnic fiind! Pomenesc doar pe Cristina și pe Victor, pe Claua gazdă bună, dar noi, știind-o scorpie, mâncam cu frică!...Se făcu seară și iarăși dimineată...

Nu știm cum s-a ițit vinerea când, vine big-poetul Gabriel Nicolae Mihăilă și ne suie în trăsura lui de lux, azimut Arefu, via Pitești...

Ne oprim să dăm apă la cai și să gustăm o ciorbă țărănească la un restaurant neterminat de la marginea drumului... noroc de ospătăriță, vânjoasă și... gata, că e gelos Vasile!

Trecem de Curtea de Argeș și ajungem la Arefu... Pe marginea unui fir de apă numit Argeș, suntem aproape de izvoare, într-un peisaj montan ce-ți taie respirația urbană înlocuind-o cu esențe tari, se descoperă o vilă mare și frumoasă care... avea la intrare un Suciú mare și fru... bărbos! ce ne primește cu toate brațele deschise...

Înainte noastră ajunsese Băcița, repatriata noastră colegă dragă, scriitoarea Camelia Morda Baciu...

Pe terasa umbroasă ne întâmpină și poeții Cristian Ghica, Costel Stancu, Corneliu Rodeanu, Violeta Anciu, spagnolteanul simpatic și inimos Mircea Florescu și... parcă încă, dar ...ce mai contează, începe uraganul!...

De vineri până duminică a fost orice numai pace nu! Prietenie veche/nouă, poezie pură, desfătări culinare marca Traian Chiricuță, muzică din vocea de-a dreptul cerească a Mariei Gheorghiu, folk noptatic cu Traian și Mircea, nopți arse pe dezbateri filozofice și pseudo-înțeleptoase, existențiale, culturalnice, lirico-lăcrămoșelnice și vioi paharnice pe suport de slană, brânză și alte spaime ficatului nostru trecut de la diete mediterraneene la șoc... ardelenes!

Două mari spectacole, sâmbătă și duminică, unde nu am cum să povestesc fiindcă exclusivitatea o deține Orizont TV care va difuza pățaniile...

În rest, drumuri de munte, Vidraru & prejme, urși milogi, gospodării vrednice de laudă și oameni nemuritori cum numai în zonele românești de munte mai poți găsi...

Interviuri, dezbateri, recitaluri, glume, muzică și dansuri, pe fundal un potop fără de Noe (sau

Noea!) și inimile noastre porumbei golani!...

Am cunoscut și brusc pretinit cu un om rar, Mihai Ciobanu, am avut emoția să cunosc doamne ale scrisului, foarte talentatele: Eda Raims, Maria Udrea, Teda Peleş, Alina Bateriuc, să revăd poetele Nicoleta Crăete, Simona Toma, Violeta Anciu, să-i cunosc pe bunii poeți Corin Culcea și Gabor Istvan Ordog, pe Călin Dragoș Costache...

Noptile, nici zilele, nu le-am pierdut, ci câștigat, am învățat multe de la oameni deștepți. Am fost tare impresionat de Maria Gheorghiu și de Traian Chiricuță, am retrăit bucuria să fiu împreună cu familia Suciú, Filip, Lia și Adrian, am descoperit un Cristian Ghica cum nu îl știam, ancorat în valori esențiale, să nu mai spun bucuria să-mi știu colegii aproape, pe Roxana, Claudia, Camelia, Gabriel și Vasile, cu dorul pentru cei lăsați la Roma.

Fiindcă da, când suntem la Roma ne este dor de acasă și invers, când suntem acasă ne e dor de cei de la Roma!

Calitatea artistică, libertatea absolută de manifestare, organizarea impecabilă, ploaia torențială, aerul de munte, frumusețea locurilor și mai ales prietenia, au creat o stare de beatitudine edenică...

Aproape să uit, dar cum!, pisicile iute-săritoare în brațele noastre, cățelii jucăuși, grădina verde viu, gazebo și trambulina, piscina, florile, nu la urmă Vasile (Cel Mare) Șerbănoiu, gazda noastră, un om de foarte multă vreme tânăr, de vreo opt decenii, mai deștept și mai poet decât noi toți laolaltă, vuietul râului Argeș, avertizările pe telefonul mobil că avem urși în spatele vilei, noaptea friguroasă, eoul poeziei și muzicii înălțate aici... ca o rugăciune pentru sănătatea cerului de deasupra României.

Am pomenit pe toți și pe toate, despre una-alta, oi fi scăpat vreo ceva, luna, de exemplu, când iarăși drumul, Mănăstirea Curtea de Argeș, cu Manole zidit de o Ană șmecheră!... ne opresc din drum niște mici la grătar și o ospătăriță... tac,

iarăși Vasile e gelos!... ajuși la București, suim în ceriu, tot cu Airbus 321, cădem la Roma... nu ne revenim nici acum, noi aștia trei, Roxana, Vasile și eu... probabil că nici ai de acasă... a fost prea ca la Suciú! Omul Pădurii de poezie și de întâmplări de duh...

**Correspondent special Valeriu Barbu,
Cenaclul de la Roma**

Închiderea buclei dintre training și performanță la locul de muncă

Transferul de cunoștințe și competențe este procesul de a pune în practică la locul de muncă a cunoștințelor și abilităților dobândite în urma sau în timpul cursurilor sau a programelor de dezvoltare. Acest proces merge dincolo de simpla învățare și înțelegere a noilor concepte- implică integrarea perfectă a acestor concepte în aplicații practice la locul de muncă.

Abilitatea de a transfera cunoștințele și competente acumulate în cadrul programele

de formare a angajaților pentru a crește performanța la locul de muncă este crucială pentru succesul organizațional. Cu toate acestea, evaluarea eficacității transferului de competențe la locul de muncă poate fi o sarcină dificilă.

În mediul de lucru dinamic de astăzi, transferul de competențe joacă un rol esențial în determinarea succesului și productivității angajaților. Atunci când angajații își pot transfera în mod eficient abilitățile nou dobândite în sarcinile lor de lucru, ei pot deveni mai competenți să îndeplinească cerințele și provocările locului de muncă. Acest lucru poate duce la creșterea productivității și la îmbunătățirea rezultatelor organizaționale.

Transferul de competențe este un proces cu mai multe fațete care cuprinde diferite dimensiuni. În primul rând, implică capacitatea de a înțelege cunoștințele și abilitățile dobândite în timpul formării. Această înțelegere servește drept fundament pentru un transfer de succes. În al doilea rând, solicită angajaților să reducă decalajul dintre

teorie și practică prin aplicarea cunoștințelor și abilităților la scenarii practice întâlnite în mediul lor de lucru.

Prin promovarea unei culturi a învățării continue și a aplicării cunoștințelor, organizațiile pot beneficia de productivitate îmbunătățită și inovare sporită. Angajații care își pot transfera competențele în mod eficient pot deveni active valoroase pentru organizație, deoarece contribuie la succesul general al afacerii. În plus, transferul de competențe poate ajuta liderii să promoveze implicarea și motivarea angajaților.

Prin închiderea buclei dintre training și performanță la locul de muncă, organizațiile își pot optimiza planul de dezvoltare al angajaților și se pot asigura că ei pot aplica eficient informația acumulată pe parcursul programelor de dezvoltare.

Surse: <https://trainingindustry.com>,
www.hbr.org, www.forbes.com

Camelia Potârniche-
Partener LMI Romania

Itaca Publishing House, editură înregistrată la Dublin, Irlanda, organizează

CONCURS DE MANUSCRISE ITACA 2023

Concurs de manuscrise (poezie și proză)

Condiții:

1. Manuscrisul să nu fi fost propus altei edituri sau publicat anterior (nici măcar în format electronic).

2. Se trimite manuscrisul în nume propriu, în limba română (va fi publicat în limba română), fără imagini, format word, neprelucrat, obligatoriu cu diacritice, format A4, Times New Roman, la un rând, corp literar 12 la adresa publicare@itaca.ie până pe data de 31 august 2023.

3. Documentul trebuie să fie însoțit de o scurtă prezentare a autorului, o fotografie personală și o prezentare a cărții (sinopsis). Se menționează numele real și pseudonimul literar, dacă există.

4. Email-ul trimis trebuie să aibă ca titlu numele autorului, numele cărții și specificația poezie sau proză.

5. Toate costurile publicării vor fi suportate de editură.

6. Următoarele două clasate, atât la proză cât și la poezie, vor beneficia de o reducere de 50% la publicare.

7. Cărțile selectate (una de poezie și una de proză) vor fi tipărite, în prima fază, într-un tiraj de 100 exemplare, tirajele ulterioare nedepășind 1000 exemplare, decât în baza unui act adițional semnat de ambele părți.

8. Din primul tiraj, autorul va primi 10 exemplare, 13 vor fi trimise la Bibliotecile Naționale și universităților din UK (British Library, University of Oxford Library, Cambridge University Library, National Library of Scotland, National Library of Wales) și Irlanda (The National Library of Ireland, Trinity College Dublin Library, Dublin City University Library, University of Galway Library, University College Cork Library, University of Limerick Library, Maynooth University Library, University College Dublin Library), iar 7 vor rămâne în fondul editurii. Celelalte 70 se vor vinde prin Librăria editurii, târguri de carte și evenimente culturale, iar drepturile de autor vor reprezenta un procent de 30% din suma încasată de editură.

9. Prețul de comercializare, atât în format print cât și eBook, va fi stabilit de editură.

10. Concepția copertei va fi a editurii.

11. Durata contractului va fi de 5 ani.

12. Pot participa la concurs autori publicați sau debutanți, cu vârsta de peste 18 ani, din România sau Diaspora.

13. Înscrierea în concurs a manuscrisului și transmiterea datelor reprezintă acceptul de publicare, în cazul selectării manuscrisului, pe baza cărora se face contractul.

14. Odată trimis, nu se poate retrage manuscrisul din concurs.

15. Nu se dau explicații pentru selectarea sau neselectarea manuscriselor.

16. Răspunderea pentru conținutul manuscriselor revine exclusiv autorilor.

Câștigătorii anului 2022 au fost Nicolina Halgaș, cu romanul Albedo, și Geo Vasile, cu volumul Poezii, efecte secundare.

Concurs de manuscrise

ITACA
Publishing House
Dublin, 2023

publicare@itaca.ie

Termen
31 august 2023

- proză și poezie

- costuri suportate de editură

- drepturi de autor de 30%

- lansare la Întâlnirile Itaca

- vânzare prin librăria editurii

- pentru autori debutanți sau nu

Detalii pe site

www.itaca.ie

Cotizaciones en caso de pluriactividad. Convenios Especiales de la Seguridad Social

COTIZACIONES A LA SEGURIDAD SOCIAL EN CASO DE PLURIEMPLEO Y PLURIACTIVIDAD. CONVENIOS ESPECIALES A LA SEGURIDAD SOCIAL.

Introducción.

Debido, en gran medida, a la inestabilidad por la que ha venido atravesando nuestro mercado laboral, sobre todo en la última década, cada vez son más los que por ejemplo, han trabajado parte de su vida contratados por cuenta ajena en una empresa, y ante la pérdida de su empleo han tenido que cursar alta como autónomos durante los últimos años de su vida profesional; o bien al revés, quienes, por ejemplo, fueron en su día autónomos, y se han visto en la necesidad de cerrar su negocio y comenzar a prestar servicios como trabajadores por cuenta ajena para salir adelante. Todas estas personas tienen algo en común, y es que han cotizado a lo largo de su vida laboral, tanto en el **Régimen General como en el Reta.**

También actualmente muchos trabajadores que trabajan a tiempo parcial o completo en varias empresas al mismo tiempo en el régimen general, es lo que **se llama pluriempleo**. Cuando un trabajador est  adscrito a diferentes régimenes de la seguridad social, por ejemplo, trabaja por cuenta ajena por la mañana y por la tarde es autónomo, es lo que llamamos **pluriactividad**.

Cuando se acerca la edad de jubilación, surgen muchas preguntas, ** Es posible cobrar dos pensiones a la vez?**, ** Se acumulan las cotizaciones de un régimen si me conceden la pensión en otro?**, ** Se pierden parte de los derechos adquiridos?**, ** Qu  ocurre con las cotizaciones superpuestas?** Intentaremos dar respuesta a estas preguntas de una forma sencilla y clara.

Edades y carencias mínimas para jubilarse en modalidad contributiva.

Antes de nada, es importante recordar que, cualquiera que pretenda jubilarse en la modalidad contributiva, e independientemente de que nos encontremos en el régimen general de la seguridad social (RGSS) o en el Régimen Especial de Trabajadores Autónomos (RETA), deberá acreditar una edad y una carencia, que en **2023** serán:

- De al menos **37 años y 9 meses**, 2 de los cuales deberán estar comprendidos dentro de los **15 años** inmediatamente anteriores al acceso a la pensión, o al momento en que cesó la obligación de cotizar para poder jubilarse a los **65 años**.
- De al menos **15 años**, 2 de los cuales deberán estar comprendidos dentro de los **15 años** inmediatamente anteriores al acceso a la pensión, o al momento en que cesó la obligación de cotizar para poder jubilarse como mínimo a los **66 años**

y 4 meses

 Puedo cobrar dos pensiones?

Para acceder a la doble jubilación, esto es, una prestación independiente por cada régimen al que se ha cotizado, será necesario que se den los siguientes requisitos:

- a) Cumplir con el requisito de la edad, así como con la carencia mínima de **15 años cotizados** en cada uno de los régimenes y dos años dentro de los últimos **15 años**.
- b) Y, además, encontrarse, al momento de acceder a la jubilación, en alta o situación asimilada en ambos régimenes.

No obstante, en el caso de que en uno de los régimenes la persona no estuviera de alta, igualmente podrá acceder a esa pensión acreditando un mínimo de **15 años de cotización superpuestos**. Es decir, será necesario que, cumpliéndose las condiciones de edad y carencia necesarias para jubilarse en cada régimen, se haya estado, además, por lo menos **15 años cotizando, en este caso, el RGGSS y al RETA AL MISMO TIEMPO.**

- c) Por último, la suma de las pensiones concurrentes no podrá ser superior a la pensión máxima establecida, que, en 2023, est  establecida en **2.058,81 euros al mes, 42.819,14 euros al año.**

Veamos algunos ejemplos:

Ignacio Rodríguez, trabajaba por la tarde en unos grandes almacenes, cotizando 25 años en el Régimen General de la Seguridad Social, desde 1975 hasta 2000. Por la mañana y durante 22 años, fue churrero, como autónomo, desde 2001 hasta 2023. Ahora en el 2023, pretende jubilarse. En este caso sólo se podrá jubilar en el RETA, por cuanto a la fecha de jubilación no est  de alta en el RGSS ni tiene 15 años de cotización **superpuestos** en ambos régimenes.

Si Ignacio, hubiese cotizado en el régimen general de la seguridad social hasta 2017, en este caso tendrá derecho a dos pensiones, una del Régimen General de la Seguridad Social y otra del Régimen Especial de Trabajadores Autónomos, ya que entonces s  tendrá más de 15 años cotizando **en ambos régimenes de forma simultánea.**

 Se acumulan las cotizaciones de un régimen si me conceden la pensión en otro?

Puede ocurrir también, que una persona haya

cotizado al RGSS y al RETA, y sin embargo s o lo tenga derecho a pensión de jubilación en uno de esos r eg menes de la Seguridad Social. Esto no supone que se pierdan contribuciones efectuadas al r eg men en que no concedió la pensión, ya que las mismas se acumularán o totalizar n dependiendo de si fueron simultáneas o sucesivas.

Acumulación de cotizaciones:

Si las cotizaciones han sido simultáneas, es decir en r eg men de **pluriactividad**, se tendrán en cuenta para la calcular la base reguladora. De tal forma, la cuantía de las cotizaciones efectuadas al r eg men en que no se tenga derecho a pensión, se sumaran a las del r eg men en que se produce la jubilación, siempre teniendo en cuenta el límite máximo de cotización vigente en cada momento.

Pero veamos un ejemplo:

Evaristo G mez, trabaj  durante 25 años en la Gestoría Real, cotizando al r eg men general. Pero además durante 6 años, también estuvo haciendo seguros por las tardes, haciéndose autónomo y cotizando por el R eg men Especial de Trabajadores Autónomos (RETA). En el r eg men general cotizó por una base de 1.200 euros y como autónomo cotizo por una base de 1.000 euros. Evaristo pretende jubilarse ahora, pero solo puede hacerlo en el R eg men General, pues solamente cuenta con una carencia mínima. Así esos 6 años de pluriactividad no se van a totalizar, esto es, no computarán como **12 año** cotizados. Sin embargo, esas cotizaciones si se tendrán en cuenta para el cálculo de la base reguladora. Por lo tanto, en ese período en que durante **6 años** cotizó en dos r eg menes a la vez, se sumaran las cotizaciones de ambos r eg menes

con un resultado de una base de cotización de **2.200 euros**, esto es, **1.200 del RGSS** y los **1.000 del RETA**.

Totalización de cotizaciones:

Por su parte, cuando una persona tenga acreditados sucesiva o alternativamente períodos de cotización en más de un r eg men, dichos períodos, podrán ser totalizados tanto para el acceso a la pensión, como para el cálculo de la misma. Es decir, se sumaran las cotizaciones de ambos r eg menes.

Veamos un ejemplo:

Gustavo Flores, trabaj  en la legendaria fábrica de camiones Barreiros, durante **10 años**, cotizando al r eg men general. Después de muchos avatares regres  a su pueblo de Talavera de la Reina, donde mont  un taller mecánico, cotizando los últimos **30 años** como autónomo en el RETA. Gustavo pretende jubilarse ahora, ya que cuenta con la edad para ello. Gustavo se jubilará en el RETA, pues el último de los r eg menes en que ha estado de alta, pero no le computarán sólo los **30 años** cotizados al RETA, sino que le sumaran también los **10 años** cotizados al R eg men General. Es decir, podrá acceder **al 100%** de su pensión, pues se totalizar n los años de carencia, resultando una suma de **40 años cotizados**.

Si, por ejemplo, Gustavo solamente hubiese cotizado **10 años** al RGSS y posteriormente **10 años** al RETA, no cumpliría los requisitos necesarios para jubilarse independientemente en ninguno de los dos r eg menes. Sin embargo, la totalización de los períodos haría que, si pudiera acceder a la jubilación, pues tendría **20 años cotizados**.

 Pero en qué r eg men me jubilo?

En los casos de **pluriactividad**, no es tanto, en qué r eg men prefiere jubilarse el beneficiario de la futura pensión, sino en que r eg men **puede o debe jubilarse**. De tal forma, para determinar cómo se resolver  su solicitud de jubilación se seguir  las siguientes normas:

- Con carácter general, la pensión será reconocida por el r eg men al que el causante hubiera efectuado las últimas cotizaciones. En el supuesto de que éstas hubiesen sido simultáneas, esto es, en varios r eg menes a la vez, la competencia corresponderá al r eg men respecto del cual tuviera **acreditado mayor período cotizado**.

- Una vez que, por razón de las últimas cotizaciones, se haya determinado el r eg men en el que se va a acceder a la jubilación, será obligatorio comprobar que el interesado cumpla las condiciones de edad y carencia. En caso de que no las cumpla, la pensión podrá ser otorgada por aquel otro que s  lo haga, a pesar de que las cotizaciones hubieran sido anteriores en el tiempo.

- Si la persona trabajadora no cumple los requisitos para jubilarse en ninguno de los r eg menes que ha cotizado por separado, entonces entrar  en juego la **totalización** de períodos, determinándose que r eg men se hará cargo de la pensión de jubilación según lo siguiente:

- La regla genérica dice que, en estos casos, será competente la entidad gestora del r eg men en el que haya realizado las últimas cotizaciones.

- Sin embargo, esta normativa general no se aplica cuando existen en algún r eg men especial como el RETA, pasando a causarse la pensión en el r eg men en que se tenga acreditado mayor número de cotizaciones.

**Unión Provincial CCOO
Almería.**

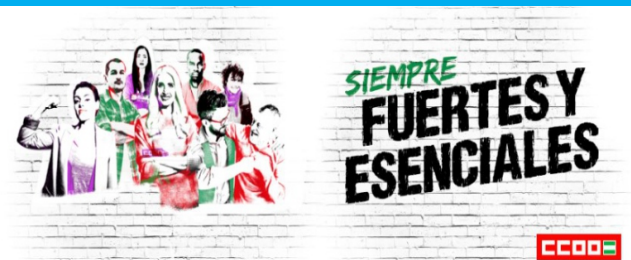
Actualizado 2023

contin a en el pr ximo n mero

Parteneri sociali al publicației "Români in Andaluc a"

Sindicatul Național "Forța Legii" - Sindicatul de partea Ta!

„Aventurile Dragomirei. Povestiri și basme românești reinterpretate”

După „Caietul Dragomirei” – un material auxiliar alternativ pentru învățarea limbii române, „Aventurile Dragomirei” reprezintă un demers de suflet cu dublă valență: literară și didactică dar și o formă de rezistență și o provocare la asumarea, păstrarea și transmiterea valorilor autentice românești.

Din punct de vedere literar, știm că orice țară din lume își are legende și basmele sale, transmise fie prin viu grai, fie învățate la școală. Multe dintre acestea stau la baza formării umane și culturale a generațiilor viitoare, astfel că rolul și ponderea lor în educația tradițională a fiecărei țări este vital.

Limba în care sunt scrise povestirile și basmele din acest proiect reînvie limba română vorbită cu arhaismele și regionalismele sale, putând fi considerată chiar un limbaj alternativ al unei realități care de multe ori mai există doar în imaginar.

Scufița Roșie

Isprava timpului tot din cotitură și răspântie e, de nu se poate fuduli mintea cu toți ce ajunge a cunoaște și îmbuca, că-i mai rămân și să uite.

Puțini stau netezi, ei și cu faptele lor alături și atunci o mai brodește amintirea.

De n-ar fi părinții, tot pe urcuș, tot pe povârniș ar sta Dumnezeu, să aibă cine-i scoate din pelinci pe oameni.

Și chiar de Dumnezeu prăpădit ar fi, părinții cei tineri s-ar duce la părinții cei mai bătrâni și copiii la bunici și gata ar fi.

De la bunica și primi Miculuța o scufiță de ziceai că-i rămase împletită, căci și de la târg de îi mai luase maică-sa și cu altele de-o mai fi venit s-o pricopsească careva, din fărâmița de catifea ca roșul cel scrântit, nu-și scotea căpușorul.

Or fi spălat-o, că altfel cum să credem, dar numai pe noapte și cu ușa sub zăvor, că fetița capul singur nu-l purta niciodată.

Nume avea dar îi rămase în urmă, căci toți, poftim de te pune cu ușurința, începură să întrebe de ea ca de Scufița Roșie.

Și să fi vrut și tot nu s-ar fi putut să se facă Scufița Roșie tot mai mare și bunica să rămână unde era cu anii! Așa că, în jumătate cu vârsta i se cerneau și bolile.

Iubirea se duce pe degeaba peste tot, așa că îndeajuns îi fu fetiței să afle că bunica-i în beteșug, că se și hotărî să prindă de coșul de merinde pregătit de maică-sa și să nu se înțeleagă cu odihna până când nu s-o vedea cozonac și vin roșu la întorsul călcâiului mesei bunicii.

Mama știa că lumea-i și cu petece și-o învăța cu de-a binelea să nu facă din cărarea

pe mijloc drum pe ocoliș și pe cine n-a apucat să cunoască până atunci să nu-l cunoască nici de atunci înainte!

Dar, unde dai sfatul dă și ducă-se pe pustii cum să nu asculți de el!

Nici nu apucă să vadă Scufița Roșie pe unde stătea pădurea ca să treci, că i se propti, de oleacă nu dădu cu clipitu-n el, lupul.

De-ar fi-ntrebat mai repezit sau cu uitătura viermuită, nici Scufița Roșie n-ar fi stat la tocmit povești.

Doar că se puse ca ăla de crezi că parcă te-ar îngriji dacă tu n-ai mai putea și biata copilă, fără pâng, nu lăsa nimic să mai stea lupul să se gândească și după.

Îi spuse de boala bunicii, de coșul cu bunătăți și ștergar și numai și de la poveste parcă se sătura gât țeapăn.

Unde nu avea plan, pe loc îi dăntuiră lumini.

O trimise pe Scufița Roșie să culeagă niște flori și numai goana fu de el.

Patru picioare înainte la două picioare, se prezentă lupul la bunică și-o îmbucă de una, iar când ajunse nepoțica, mațele de ghiorăiau ea trebuie să fi fost.

Scufița Roșie și cu mintea de copil și tot înțelese că nu lași ușa de oleacă nu-i perete, să te bagi în plapumă să dumiști frigul.

Nici ochii nu-i cunoscu, mari, cum nici urechile, mari, și vocea.

Iar cum socoteală, din ce vorbe nu avea, cum să facă, numai ce se repezi la fata și-și făcu din burtă cămară și cu ea.

Și obosit de ispravă și de plinul mațelor, se puse pe sforăit, de-l auziră și unde nu trăise el niciodată.

De-a minunea îi fu unui vânător ce trecea pe lângă casa bunicii să audă **zdruncinatul** pământului și, intrând în odăile de nu le mai ținea număr și pază nimeni, dădu peste

burdihanul lupului și, abia oleacă după, peste lup, în pat.

Nu de unul, nu de puțini afurisiți știa vânătorul, așa că înțelese și fără să i se fi spus!

Tăie burta lupului, scoase nevătămate bunică și nepoată și îl umplu cu pietre cât kilu’.

Abia când se trezi, de la atâta treabă a vânătorului se trezi.

Și de ce s-o fi trezit, dacă tot îi căzură greu macadanele, o fi știind mnealui și poate vreunul tot de-o teapă și-o făptură cu el! Că eu, nu!

Laura Cătălina Dragomir
Ilustrații: Nona Oprixor
(Deep Dream Generator)

DV LOGISTICA COLETE LA DOMICILIU

Tel. Spania

(0034) 643 063 263
(0034) 642 882 812
(0034) 642 882 805

infodvlogistica@gmail.com
[facebook.com/dvlogistica](https://www.facebook.com/dvlogistica)
www.dvlogistica.com

Tel. România

(004) 0770 691 632
(004) 0778 354 838